

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. IX, No. 17, April 23, 1927

Ճիւտ 9, Նօ. 17, Ապրիլ 23, 1927

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

Պու հաճութանն Րաւնիւմաւորն՝ իսմինին
զիբը օլունմասընը իսթէմէյէն պիր կէնճ իհտա
էտիօր:

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

ՔՐԻՍՏՈՍԱ ՏՈՒԱ ԷԹՄԷՔ

Քրիսթիանլար թա իլք ասրտան պաշլայա-
րազ Քրիստոսա տուա էթմէքտէ օլտուլար: Ա-
ճէպա պունըն մանասը նէ՞ տիր: Պու կիւն քի-
լիսանըն էփէյի պիր պէլլի գըմը կոյս Մարիա-
մա, եախօտ Հայր Յովսէփէ, եախօտ պազը
սուրբլարա սէճտէ էտէրլէր: Պէօյլէ եափանլար
պու զաթլարըն Ալլահ օլմայըպ ատէմլէր օլ-
տուգլարընը պիւրլէր, լաքին Ալլահըն պու
զ թարըն թէվասուլը իլէ տուալարա ճէվապ
վէրմէք իշիւն պիր խուսուսի թէրթիպի օլտը-
ղընա ինանարազ, օ սէպէպտէն անլէրէ տուա
էթմէյի ճաիզ կէօրիւրլէր: Աճէպա քիլիսէտէ
Քրիստոսա տուա էթմէք տախի պու նէվ պիր
թիթիպատըն նէթիճէսի՞ մի իտի: Քրիստոս պէօ-
յիւք պիր զաթ օլտըղը վէ ատէմլէրին խէլասը
իշիւն աճայիպ իշլէր կէօրմիւշ օլտըղը հալտա,
օ էօլիւպ գըյամ էթտիքտէն սօնրա կէօրիւն-
մէզ Ալլահա տուա էտէճէք եէրտէ կէօրիւնիւր
վէ ատէմլէր արասընտա ատէմ մագամընտա եա

շամըշ օլան վէ պէօյլէ աճայիպ պիր հայաթ վէ
իլահի սիրէթ կէօսթէրմիշ օլան զաթա տուա է-
տիպ արզու վէ հասրէթլէրինի անա պիւրտիր-
մէքլիյի միւնասի՞ պ մի սալտըլար: Շու հալտա
Քրիստոսա իպատէթ էթմէք, տօղրուտան Ալ-
լահա իպատէթ էթմէք օլմայըպ, անճազ պիւ-
վասըթա վէ տօլայըտան Ալլահա իպատէթ էթ-
մէ՞ք մի տիր:

Ջաննըմըղճա հազիզաթ ը հալ էօյլէ տէ-
յիլ տիր: Էկէր Քրիստոսա իպատէթ էթմէքլիք
Նուանիլիքտէն եախօտ տիկէր փուլփէրէսթ
էհալիտէն Քրիսթիանլըղա կիրտիւրիւմիշ պիր
ուսուլ օլտա իտի, անը անլայապիլիր իտիք:
Պատիմ միլլէթլէր պազը մուգատտէն զաթլա-
րա ինանըլար իտի քի անլէր քէնտիլէրին զան
նընճա պէօյիւք քէրամէթէ մալիք վէ քէնտիլէ-
րի իմտատա չաղըրանլարա եէթիշմէք գուլվէ-
թիւնէ սահիպ իտիլէր: Պու իթիզատլարը Քրիս-
թիան տինինէ տէ կէթիւրէճէքլէրի խայալ էտի-
լէպիլիր իտի: Լաքին Քրիստոսա օլան իպատէթ
պու նէվտէն տէյիլ իտի:

Իլք էվվէլ Քրիստոսա իպատէթ էտէնլէր
Նէհուտիլիքտէն տէօնմիւշ քիմսէլէր իտի: Նէ-
հուտիլիք իսէ իպատէթի եալընը Ալլահա արզ
էթմէյէ թալիմ օլունմուշ վէ Ալլահա շէրիք թա
նըմազ պիր գալմ իտի: Պունլարըն Քրիստոսը
Ալլահտան ալըր վէ սալթ ինսանի պիր մախ-
լուզ սալըպ եինէ տէ անա սէճտէ էթմէլէրի
գապիլ տէյիլ իտի: Լաքին անլէրին Փիքրի իւ-
զէրինէ պու ճիհէթլէ թէէսիր էտէն պիր գաշ
խուսուլար պիւրլունտուղը աշիքեար տըր-
էվվէլա, Քրիստոսըն պազը իտտիալարը վար
իտի. «Պէնի կէօրէն Փէտէրի կէօրմիւշ տիր»,

«Արրահամ մէվճուտ օլմագտան ազտէմ պէն մէվճուտ ըմ», «Վէ շիմտի էյ փէտէր, տիւնեա մէվճուտ օլմագտան էվվէլ սէնին նէզտինտէ մալիք օլտըղըմ իզզէթլէ սէն պէնի նէզտինտէ թաղիղ էյլէ:» «Օղուլու փէտէրտէն զայրի քիմսէ թանըմազ, փէտէրի տախի Օղուլտան, վէ Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւրատ էյլէտիյի քիմսէտէն զայրիսի թանըմազ»: Պու կիպի քէլամլար շահիրտլէրին գուլաղընտա հալա աքս էտէր իքէն, գըյամ էթմիշ օլան Քրիստոս տախի պաղէն քէնտիլէրէ զահիր օլույօր պաղէն կէօղլէրինտէն նիհան օլույօր իտի: Շու կիպի ահվալ արասընտա, հալա Քրիստոսըն հուգուրընը հիսս էթմէք վէ անա խիթապ էթմէք վէ պու եօլ իլէ Ալլահ իլէ միւլազաթ էթմէքտէ օլտըղլարընա էմին օլմագլըզ փէք թապիի իտի: Վէ տէրհալ Յովհաննէս վէ Պօղոս կիպի պասիրէր պու պատմական Քրիստոստա կէօրիւնէնին վէ քէնտիլէրէ սէօյլէյէնին, պատմական Քրիստոստան էվվէլ փէյյամպէրլէրէ սէօյլէյէն զաթ եանի Ալլահ քէնտիսի օլտըղընը կէօրիւպ էօյլէ թալիմ էյլէտիլէր: Պէօյլէճէ օլ իլք ասըն ատէմլէրի պատմական Քրիստոստա, զատիմտէ Մովսէսէ, Դաւիթէ, Յսայիյէ վէ սաիրլէրէ միւնքէշիֆ օլան Ալլահըն հուգուրընը կէօրէրէք Ալլահա պուընը իմի իլէ, վէ պուընը վասըթասըյլա տուա էթմէքտէ օլտուլար:

Պատմական Քրիստոստա ըուհանի Քրիստոսը եանի Ալլահըն իլհամընը կէօրմէք սալթ Պօղոստա վէ Յովհաննէստէ զարմայըպ, օլ վազըթտան պէրու Քրիսթիան քիլիսէսինին Քրիստոսա տուա էթմէսի պաշգա պիր շէյ տէյիլ անճագ կէօրիւնմէզ օլան Ալլահա տուա էթմէքլիյին խուսուսի պիր շէքլի տիր:

Վազաա պաղէն Քրիսթիանլար պուընը փէք գապա վէ եազըշըգսըզ սուրէթտէ թէսավվուր վէ թարիֆ էթմիշլէր տիր: Լաքին Քրիսթիանլըզ մագուլ սուրէթտէ իշլէտիյի վազթ տալմա տուայը Ալլահա արզ էյլէմիշ, վէ Քրիստոսը ըուհանի Քրիստոս մագամընտա Ալլահըն խուսուսի իլհամը տէյու ալարագ, Քրիստոսըն եիւզիւնտէ Ալլահը կէօրմիւշ տիր:

Պետրոս առաքեալըն տէտիյի կիպի, «Իմանընըզ վէ իմիտինիզ Ալլահա օլտուն տէյու սօն վազթլարտա սիզին իշիւն պէյան օլունտու:» Իպարնիլէր ըիսալէսինին միւլլիֆիինին տէտիյի կիպի, «Ալլահ՝ օղլու իլէ պիզէ սէօյլէտի, պու տախի անըն ճէլալընըն զիյասը վէ

ճէվհէրինին ըէսմի զաթիսի տիր:» Պօղոս առաքեալըն տէտիյի կիպի, «Ուլուհիյէթին հէր քէմալը ճէսէտճէ անտէ սաքին տիր:» Յովհաննէս առաքեալըն կէօրմէմիշ տիր: անճագ փէտէրին գուճաղընտա օլան Իպի ի Վահիտ քէնտիսի Անը պէյան էյլէտի:»

Իմտի Քրիստոսա տուա էտէրքէն պատմական Քրիստոսը կէօղլիմիւզ էօնիւնէ ալըպ առաքեալ տուա էտէճէք տէյիլ իզ, իլլա օլ պատմական Քրիստոստա զահիր օլուլ օլան Ալլահա տուա էտէճէյիլ: Զիրա տուա անճագ Ալլահա արզ օլունուր: Վէ «Ալլահ ըուհ տըր վէ անա սէճտէ գըլանլար ըուհ վէ հազիկաթլա սէճտէ գըլմագ կէրէք տիր:»

Յ. Գ. Գ.

ԶԻՆՏԷՆ ԱԼԱՃԱՂԱՄԸՉ ՏԵՐՍ

Պու կիւն Զին էհալիսինին հալը զայէթ նազիք վէ չէթին պիր հալ տըր: 400 միլիօն էհալի արասընտա միւլաղէնէ պօզուլմագ իւզրէ տիր: Բուսիանըն Գօմիւնիսթլէրինին գործիշլէրի, Բուսիատա թալիմ կէօրմիւշ օլան Զինլի Յեղափոխականլար, Միլլի հիսսիյաթը թէշլիլէ էտէն կուսակցականլար, ճահիլ էհալիսինին հիսսիյաթընը հէր թարաֆտան քէօրիւքլէմէքտէ տիրլէր: Պիր շէմալ ճէնուպ ճէնէրալլարը էհալիլի պիրիպիրլէրինէ գարշը թահրիք էտիյօրլար: պիր միլլիճիլէր էճնէպիլէր ալէհիստէ նէֆրէթ ույանտըրըյօրլար: պիր իմփէրիալիզմէ գարշը, պիր սէրմայէտարանա գարշը ատալէթ ույանտըրըյօրլար: Ճահիլ էհալի իսէ հէփ պու գուլվէթլէր էօնիւնտէ սիւրիւքլէնիպ կիթմէքտէ տիրլէր:

Նէ՛ նազիք պիր մէվգի: Տէհրլէրտէն պէրու ըահաթ, սիւքիւթ ույուլյան պու ինսան քիւթլէսի պու կիւն նէրէյէ տօղրու կիտիյօր:

Վազաա պու պէօյիւք միլլէթ ույանմալը տըր: Տէհրլէրին ույուլուգլուղընը իւզէրինտէն սիւքիւպ աթմալը վէ տիւնեանըն միւթէրագ գը միլլէթլէրի արասընտա պիր մուհիմ մէվգի թուլթալը տըր: Լաքին չու գըզիլըն հարաքէթլէր, Յեղափոխական հիսսիյաթ, «Իսթէմէյիլ» արգասընտան երգմագ թէլէֆ էթմէք, նէրէտէ գարար գըլաճագ տըր: Շիմտի էճնէպիլէրի վուրուպ չարփըյօրլար, պիր թարաֆտան

տա պիտի պերլերին քէսիօրլար, սօնրա՞ն։ Պէլ-
քի Սօվիյէթլէր օրասընը տիկէր պիր Բուսիա
եափմադ իսթէյօրլար, Գօմմիւնիզմ օրասընը
տա հէրմ ու մէրմ էտէրէք, պիւթիւն տիւնեա-
տա ճիհան ինդիլապընա տօղրու պէօյիւք պիր
ատըմ ալմադ իսթէյօրլար։ Լաքին մէսէլէնին
նազիք վէ թէհլիքէլի ճիհէթի շու տըր քի էքսէ-
րիսի ճահիլ օլան 400 միլիօն էհալի քէօր քէօ-
րիւնէ պիր պէօյիւք ինդիլապ եափմաղա գալ-
գըշըր իսէ պիր ազտան րաճօն վէ իհթիյաթ
պէնտլէրի գըրըլըր իսէ օլ միլլէթին վէ տիւն-
եանըն հալը նէ օլաճադ տըր։

Պոնտան պիզիմ ֆիքրիմիզ պիզէ տահա
եազըն օլան պիր ճիհէթէ տէօնտիւ։

Պիզիմ քիւշիւք միլլէթիմիզին ահվալընը
միւթալէա էթտիյիմիզտէ, պիզ տախի օլ նէվ
պիր թէհլիքէ էօնիւնտէ տէյիլ մի իզ սիւալը
ֆիքրիմիզէ կէլտի։

Պու կիւն պիզիմ պու մազտուր, մազլում,
փէրաքէնթէ վէ փէրիշան միլլէթիմիզին իշին-
տէ տէ այնի ալայիմ կէօրիլմէմէքտէ մի տիր։
Միլլէթիմիզ քէնտի արասընտա խասիմ օրտու-
լարա թազսիմ օլունմուշ օլուպ, անլէրին միւր
շիտլէրի քէնտի մարիֆէթլէրինի միլլէթին նէ-
մասընտան իսէ, եէքտիկէրինէ գարշը սիւահ,
ազալի քէլամ սիւահ, գուլլանմազլըղա սարֆ
էտիյօրլար։ Հէր եէրտէ այնի ալամէթ գահիր
օլույօր։ Կազէթալարտա, խայրիահ իշլէրտէ,
միլլի իշլէրտէ, մէքթէպլէրտէ, պիւթիւն միլլի
հայաթըմըղտա պու թիթիզիք, պու իւթի-
լաֆ, պու րէգապէթ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Սիւ-
րիատա, Եունանիսթանտա, Ֆրանսատա, Ամէ-
րիգատա, հէր նէրէտէ քի պիր պէօյիւք մու-
հաճիր պուլուրսան օրտա պու Յեղափոխական
հիսսիյաթ իշ կէօրմէքտէ տիր։ Միլլի հայա-
թըմըղն պիր սըֆէթ ի մախսուէսի հալինի
քէսպ էթմիշ տիր։ Պու ազընտը իշինէ կիրմէ-
յէնի միլլէթ արասընտա զարիպ պիր ունտուր
սայմազտա տըրլար։ Միլլէթէ խայրը պիր իշ
թութաճա՞գ մը սըն, հաթթա մուալլիմիք եա
տօթթօրլըգ եա սաիր պիր մուհիմ իշտէ եա
թէշէպպիւստէ մուվաֆֆադ օլմադ իսթէր մի
սին, պու կուսակցական օրտուլարըն պիրին-
տէն պիրինէ տախիլ օլմազլըղըն շարթ սայլ-
լըյօր։

Զանըմըղճա միլլէթիմիզ արասընտա պու
հարաքէթին վէ պու մէսլէյին տէվամը պու

կիւն պիզիմ թէրազըմըգ էօնիւնտէ էն պէօ-
յիւք մանիէլէրտէն պիրիսի տիր։

Վազաա ումում էհալի պու նէվ մուխալէ-
ֆէթլէրտէն վէ միւնատէլէլէրտէն խօշլանըր, լա
քին տիկէր թարաֆտան խապէրի օլմայարադ
պիր թազըմ գըյմէթլի շէյլէրի զայ էտէր։

Էվվէլա, մուհապպէթտէն զիյատէ ատա-
վէթի էօյրէնիր։

Սանիէն, պինա էթմէքտէն զիյատէ եըգ-
մազլըղա ալըշըր։ Պինա էթմէսի սալթ քէնտի
ֆըրդասը տաիրէսինտէ օլուր, եըգմասը տահա
կէնիշ տաիրէտէ օլուր։ Տիկէր պիր շէյ, միլլէ-
թին ումումի սիրէթինի եիւքսէթմէքտէն ի-
սէ, րէգապէթէ արգուլարընը պիլէր։

Նիհայէթ, թէտրիճէն սօսայիթինին զէվա-
լընա եօլ աշար։

Որոտուա պու կիւն պիզէ լազըմ օլան շէյ
տախիլտէն քէնտիմիզի, աիլէլէրիմիզի, մէք-
թէպլէրիմիզի, քիլիսէլէրիմիզի, որբարըմը-
ղը վէ որբանոցլարըմըղը, պինա էթմէք տիր։

Ումում էհալիմիզէ սընֆ զայրէթի կիւթ-
մէյի տէյիլ, մէպտէյէ սատըգ պուլունմաղը թա
լիմ էթմէլի իզ. ֆըրգամըղըն թարաֆընը թութ
մաղը տէյիլ, միլլէթին սիրէթ վէ մանէվի հա-
յաթընը եիւքսէթմէյի էօյրէթմէլի իզ։ Պու
կիւն ճէմաաթլարըմըղը խայրը պիր մազսէտ
իշին պիր արայա կէթիւրմէքտէ կիւնիւք շէ-
քիյօրըգ, պիր ֆըրգա մէսէլէսի իշին սիւրիւ
իլէ կէլիյօրլար։ Վազաա էվվէլէր սօնրաքին-
տէն կիւն տիր. լաքին էհալիմիզի գօլայընա
տէյիլ, կիւն Փազաթ եիւքսէք օլանա հիւրմէթ
էթմէյէ թալիմ էթմէլի իզ։

Իմտի պիզ միլլէթտաշլարըմըղա գուվէթ-
լէ վէ ճիտտէն թալսիյէ էտէր իզ քի պու ֆըր-
գա տալարընտան, պու կուսակցական րէգա-
պէթլէրտէն, պու թարաֆիլիլիք փրօփական-
տալարընտան վազ կէշիպ, գուվէթլէրինի է-
սասի օլան շէյլէրէ սարֆ էթսիլէր, ումում է-
հալիյի զալզայա վէ ատալէթէ սէվգ էտէն մէս
լէլէրտէն վազ կէշիպ մուհապպէթէ, խըտմէ-
թէ, ֆէտաքեարլըղա սէվգ էտէն թարիզլէրտէ
եիւրիւսիւնլէր, պիր ազտան, Գօմմիւնիզմէ,
Պօլշէվիզմէ, վանտալիզմէ, թէրըրիզմէ սիւ-
րիւքլէնէրէք միլլէթին զաիֆճէ փարլայան նու
րուըն տա սէօյիւնտիւրմէքտէն իսէ, շու տիւշ
կիւն հալընտա անըն հէր պիր Փազիլէթինի,
զաիֆ իմանընը, սէօնմէք իւզրէ օլան իւմիտ
շամէսինի թէշիլիգ էտէն սալիմ մէսլէքտէ եիւ-

ընկերակցություն: Պուլ չէ՛յ հէր պիր էրմէնինին վազի-
ֆէ ի մուգատտէսէսի տիր:

Տիւնեա էհալիսինին պիր բուպընը թէշքիլ
էտէն Չին էհալիսի պու կէօզ գըղկընըղընտան
զիյան չէքէճէք իսէ, պիրգիմ քիւշիւք միւլէթի-
միզ անըն էօնիւնտէ մահվ ու զաիլ օլուր կի-
տէր:

Յ. Գ. Գ.

ԲԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ՄԷՄՈՒԼԸ

Բահնիւմա եէնի թէրթիպ իւզրէ իբի հաֆ-
թատա պիր տէվամ էտէպիւմէք իշիւն եինէ
տօսթլարընըն սէխալէթ քեարանա իանէլէրինէ
պէլէյօր: Մուհաճիր գարտաշլարըմըղ իշիւն
սէնէվի 5 տօլար եախօտ 3 տօլար վէրմէք կիւճ
օլտըղը կիպի նիշէլէրի իշիւն 2½ տօլարը տա
վէրմէք միւշքիւլ տիր: Պուլտան սօնրա հէր
իանէ էտիլէն Բահնիւմա իշիւն 3 տէյիլ 2½ տօ-
լար վէրմէք լաղըմ կէլէճէք տիր: Իմտի եիւք
պու գատար խաֆիթլէնմիշ օլտըղը հալտա, կէ-
լինիզ պին նուսիէ Բահնիւմա չըգարաճաղըմը-
ղա 2000 չըգարալըմ վէ տահա չօղլար անտէն
խաթիֆատէ էյլէսիւնէր: Պուլնըն իշիւն իսէ
տօսթլարըն քէնտի իանէլէրինի էվլէլէրի կիպի
տէվամ էթմէլէրի լաղըմ կէլիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՏԻՐՈՒՆԻ ԽԱՉԻՆԵԼԷՐ

Գատիմ խարապէլէր արասընտա պիր գա-
փազ իւզէրինտէ չէօյլէ եաղըմը իտի, «Պէ-
նիմ իշէրիմտէ տահա զիյատէ գըյմէթլի չէյլէր
պուլուրսուընը»: Չանն էտէրսին հէր ատէմին
ալնը իւզէրինտէ պու իպարէ եաղըլը տըր:

Հէր ատէմին տէրունինտէ էօյլէ իլահի գա-
պիլիյէթլէրէ մալիք պիր ֆիքը վար տըր քի,
պիհուտուտ պիր սուրէթտէ նէմա պուլապիլիր,
էօյլէ պիր բուհ վար տըր քի, օ՝ Իպն Ուլլահըն
պօյունուրն էօլիւսիւնէ եէթիշմէյէ չալըշապի-
լիր, էօյլէ պիր հայաթ գուվլէթի վար տըր քի,
ճիւմլէ մանիէլէրէ զալիպ կէլիպ էպէտի պիր
մէյտանտա իլէրի տօղրու կիտէպիլիր:

Հէր քէս քէնտի տէրունինտէ մահֆուզ օ-
լան պու զիգըյմէթ խաղինէյի պուլուպ անա սա
հիպ օլմազ իշիւն չալըշսա տիւնեա նէ գատար

զէնկին օլուր իտի: Շու խարապէզար եիւզիւ
թուլմուշ օլան ինսանիյէթ, նէ՝ միւպարէք
պիր ալէմ օլուր իտի: Պու կիւն զինտանլարա
գափատըլմըշ օլան նիշէ ճանիլէր իլմին գա-
փուլարընը աչըպ տիւնեայա եէնի եէնի նուր
սաչան իլմ քէշաֆլարը օլուրլար իտի: Քէնտի
հազգսըղըլարը եիւզիւնտէն էվլէր խարապ
էթմիշ օլան զալիմլէր, միւքէտտէլլէրին կէօզ-
եաշլարընը սիլէն խայրիսահլար օլուրլար իտի:
Ուֆազ թէֆէք պախթսըղըլարա տայանամա-
յարազ գաթլը նէֆս էտէն կէնճլէր մէրտանէ
հայաթըն ֆիւթիւհաթընը իճրա էտէրլէր իտի:
Մէյուս, մէֆթուր օլարազ էօմը չապասընտա է-
րիյէնլէր, գալի գարարլար վէ եիւքսէք իտէալ
լար իլէ էթրաֆլարընտա պուլունանլարա մէ-
սէրէթ վէ իւմիտ սաչարլար իտի:

Սէնին հայաթընտա մահֆուզ օլան սէրվէ-
թի պուլ վէ անը խարապալարտան տիշարը չը-
գարըպ, սէնին իշիւն վէ սանա ալազատար օ-
լանլար իշիւն միւքէլլէֆ սարայլար ինչա էյլէ:

Սէն՝ տէրունինտէ օլան բուհը, իրատէթի,
իտէալ թէշքիլ էտէն գուվլէթիլի, սիւրէթիլի
ազ պիր սէրվէթ սայմա: Հաթթա էկէր արդու
էթտիլին կիպի պիր քիմսէ օլմայօրսան, հա-
յաթըն միւզայազալարը սէնի սըզըյօրսա պի-
լէ, պիլ քի տէրունինտէ տահա զիյատէ գըյ-
մէթլի չէյլէր վար տըր: Խալիք սէնին իշէրինէ
պէօյիւք գապիլիլիյէթլէր, սանա նատիտէ ֆուր-
սաթլար վէրմիշ տիր: Հայաթը պիր թէրպիյէ
սայ, սիւրէթի պիր պէօյիւք ֆէնն սայ, վէ մէֆ
թուր օլմազ պիր արթիսթ կիպի գապիլիլիյէթ-
լէրինի գուլլան վէ տէրունինտէ օլան ճէլիլ խա-
զինէլէրէ սահիպ օլ:

Իմտի իլէրի՛, եօգարըյա տօղրու իլէրի՛.
Տէրունէ տօղրու իլէրի: Հայաթ մէյտանընտա
իլէրի՛:

ԳԸՅԱՄ ԵՏԷՆ ԽԵԼԱՍՄԻՆԱՐ

Էմմանուէլ՝ Խելապեար տըր ճիւմլէնին,
Տէրսիլի, ալիլ, կիւնախեարըն, հէր ֆէրսին
Պէս իման էք վէ Անա կիք, վէր ճէֆսին,
Թէնին, ճանըն, պուլուր անտէ շիֆաքն:

Տիւնեա պիլմէգ Անըն Գուտրէք, հիֆմէքին,
կիւնախեար տէրք էքմէգ, հալի ճէ՛ չէքին.
Բապարըն իման պիւնաք տըր փէֆ մէքին,
Չիւն քէմլի մուհապէք տիր խալիգին:

Օլ մուհապպէթ աշտը սէմա գափուսուն՝,
իրսալ էթտի պու տիւնեայա Յիսուսըն՝,
Օ քէֆ էթտի կիւնահընը տիւնեանըն
թէ՛մին էթտի հէր պիր ֆէրտին խելասըն՝:

Խաչտա էօլիւպ, ինրա էթտի քէֆարէթ
Օ մէգարտան գըյամ էթտի միւնէրրէտ,
էօլիւմ մաղլուպ, հայաթ զալիպ պիլ նուսրէթ
Մէսրուր, մէսուտ, շատման օլտուն հէր միլլէթ:

Հայաթընտա, էօլիւմիւնտ պէրէֆէթ,
Զահիր օլտու էգէլի իլմ, մուհապպէթ,
Մասլուպ Յիսուս ինանման տըր հիֆմէթ,
Օ մէլիֆ տիր, հէր պիր գալպտէ միւէպպէտ:

Նէ՛ լաթիֆ տիր, Խելաւֆեարըն թէսիրի,
Խաչտա պիլէ ինրա էթտի գաֆէրի,
Մաղընտաֆի խըրսըր գաթիլ հարէմի,
Իլգամ օլուպ գապուլ էթտի Մէլիյի:

Գըյամ էթմիշ Բապպը թալսթտա կէօրէլիմ,
Գալպիմիգտէ Էվլատըղը տույալըմ,
Բապպ Յիսուսը պիգէ մէլիֆ պիլէլիմ,
Մէվթ, մէգարա պիգ տէ զալիպ օլալըմ:

Կ. ՃէնԱՆՆԱՆըն
պիր շիրինտէն

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻԻ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍ ՔԱՀԱՆԱՅ ԹԱՎՈՒԳՃԵԱՆԱ

Արժանապատիւ Տէր Հայր,

Բահնիւմատա եաղտըղըմ «Քիմ մէսուլ տըր» պէնտի միւնասիպէթիյլէ «Պիր Նազարի-յէ» նամ ճէվապընըղ օգուտում: Էվվէլա քէն-տի քէնտիմէ չիւպհէ էյլէտիմ. աճէպա օ մէգա-լէտէ Ալլահա, տինէ, Քրիսթիանըղա գարըը պիր չէյլէ՞ր մի եազմըըմ տէյու տիւնիւնտիւմ վէ հէման օ նուսիւէյի պուլուպ օգուտում: Ան-տէ Կուսալիքօնուրիւն ուսուլընըն թապիթ, ման Թըզի, ասրի, քիթապի, իւհհի օլմայըպ մու-զիրը օլտուղունու Գուսանը գայթակղութիւնը միւնասիպէթիյլէ գուլվէթիւ լիսանլա թէէքիտ էթմիշիմ: Պինաէն ալէյհ Ֆիքրիմի թէպտիլ է-տէճէք հիշ պիր սէպէպ պուլամատում:

Սանիէն, չու «Նազարիյէ»նին բուհպան-

լարմըղ իշինտէ էն զարգացած վէ թալիմլիլէ-րինտէն, էն եէնի վէ հիւրը Ֆիքրի թանըտը-ղըմըղ պիր զաթ թարաֆընտան եազըմըլ օլմա-սընա միւթէհայիթ օլտում, չիւնքի մաէթթէ-էսիւֆ պէնտին իշինտէ թէասիւպ գօգուսու հիսս էյլէտիք:

Աման Տէր Հայր պու եաղտըղընըղ 50 սէնէ էվվէլ օլտա իտի, չիմտիյէ թաշլանմըլ պիթմիշ օլուր իտիմ վէ պու ճէվապը եազմազ չէրէֆին-տէն մահրում գալըր իտիմ: Պէն իսէ պու կիպի պիր մէսէլէտէ սիգին սէտանըղըն էն եիւքսէք չըգտըղըն կէօրմէք մէմուլ էտէր իտիմ:

Միւհթէրէմ հա՛յր. միւնասատէնիլլէ տէ-յէճէյիմ քի սիգ եա զազէթա օգումայօրսընըղ, եա տա քիմ պիլիր նէ կիպի պիր նկատում իլէ պէնիմ եաղտըղըմա բաղի օլմայօրսընըղ: Զա-թընըղ Պայգարը (Ա. Նազար), Կոնալը (Վ. Քիւրքէհան), Հայրեմիֆի (Ռ. Դարբինեան), Սթանպօլտան Գալիֆօրնիայա, Մըսըրտան թա էվրօփա ուճլարընա գատար նէչը օլունան Հայ զազէթալարընը կէօրմիւլ վէ պու մատտէ հագ գընտա եազըլանլարը օգումուլ օլմալը սընըղ: Անլէրտէ թամմ պէօյլէ, «Քիմ մէսուլ տըր» եօլ-լու վէ տահա չիտտէթլի իսթիլլահլարա բասթ կէլտիյինիլ հալտա պէնի էսիւքէմէլի իտինիլ վէ իսթրընըղա պաշգա նկատում կէլմէմէլի իտի:

Կուկսակրօնութիւնը մուսիւկէ էթմէյէ պէնիմ հագըղմ օլմատըղընը իմա էտիյօրսընըղ: «Բուհանի հայաթա եաթօտ վանական էօմրէ վա գըֆ օլտան պիրի, թարիխի վէ տինի թէնգիտ էթսէ իտի» պուլուրըյօրսընըղ, աֆվընըղա մաղրուրէն տէյէյիմ քի տիւնեատա սիգտէն չօգ եաչատըմ, տիւնեանըն սիգտէն տահա չօգ քէօ-չէլէրինի կէգտիմ, հայաթլարըն չէչիտլէրինի թաթմաղա, ինտանլարըն հէր նէվինի կէօրմէյէ միւնասատէմ օլտու, սիգին իմա էթտիյինիլ հա-յաթը վէ օնու եաչայանլարը չօգ եազընտան կէօրտիւմ, պէնի պու գատար պիխապէր զանն էթմէքիյինիլգէ պիլմէմ հանկը կիւնահըմ սէ-պէպ օլմուլ տըր:

«Թարիխի թէնգիտի» լութիք էտինիլ տէ ա-նը սիգէ պրազալըմ, եազըն թարիխի վէ հա հազըրը կէօրէճէք կէօղ վէ իզանըմըղ վար տըր զանն էտէրիմ: Պու բէթիմ էյի տէյիլ, զէմանի տէյիլ, թարիխտէ մուվաֆֆազ օլտա պիլէ պու զէմանըն բէթիմի տէյիլ, էսքի տիր, աֆվ էտէր-սէնիլ քիւհնէ տիր, չիւնքի մանթըղի տէյիլ,

Թապիրի տէյիլ տէյօրըզ, պունու վուգուաթ իսպաթ էյլէմիշ տիր: Թապիրի պուրայա միսալար եազմազլըղըմը սիզ արզու էթմէզսինիզ:

Տինի ճիհէթինէ կէլինտիքտէ էյէր պունու Ալլահըն էմրի, Գրիստոսըն գանունը, Առաքեալարըն Թէնպիհի տէյու իսպաթ էտէրսէնիզ վէ փէք չօզլարըն տէտիյի կիպի Հայ Եկեղեցիյէ սօնրատան կիրմիշ տէյու գասպուլ էթմէզ իսէնիզ, օ վազթ պէն սէօղիւմիւ կէրի ալըր վէ օնու էմր էտէն իյէ գօղումու փայ էտէրիմ:

Մազըտա, Թարիխտէ մուվաֆֆազ վէ միւնասիպ օլան պիր ուսուլ շիմտի տէ էօյլէ օլմասը իճապ էթմէզ: Տինին էն մուհիմէ էսասլարընը պրազընըզ, նիչէ Թալիմաթլար ըմբոնում ճիհէթիյլէ 500 սէնէ էվլէթինտէն շիմտի չօգ ֆարզլը տըրլար: Պու իսէ բուհպանլարըմըզըն պէօյիւք պիր գըսմը էվլի իքէն ֆիլան գըսմը տախի էվլէնմէյէ հիւրը օլսուն մը օլմասըն մը մէսէլէսի տիր: Պունա հիւսիւմ էթմէք Գրիսթիանլըզա հիւսիւմ էթմէք տէյիլ տիր:

«Ումում Գրիսթիան քիլիսէսինտէ ճարի օլան պիր ուսուլ» տէյօրսընըզ: Խայր, Տէր Հայր, էյէր Գրիսթիան քիլիսէսի լուղէթինի տար մանատա անլամայօր իսէնիզ պու տէտիրինիզ սահիւ տէյիլ տիր:

«Էտէպիյաթտա միւսիւղէվի գուվլէթլէր կէօսթէրմիշ, Աւետարանըն սաղլամ մէպտէլէրի ուղըրունա միլիօնլարճա գուրպան վէրմիշ կուսակրօնութիւն» տէյօրսընըզ: Գօրգարըմ Տէր Հայր սիզ ուսուլը շախսլար իյէ գարըչտըրըյօրսընըզ: Կուսակրօնլար տէմէք իսթէյօրսընըզ, զանն էտէրիմ: Սահիւ տիր քի օնլար պու շէյլէրի եափտըլար, նիճէ քի էվլիլէր տէ եափտըլար, վէ մութլազա տահա չօգ եափտըլար, պու ֆազիլէթլէր շախսլարըն տըր, կուսակրօնութիւն ուսուլընըն տէյիլ տիր: Իշթէ պու եան լըշ ըմբոնում իչիւն տիւր քի պէնիմ ուսուլ իչիւն եազտըլարըմը շախսլարա հազարէթ տէյու Թէլազգի էտիյօրսընըզ: Լութֆէն պէնտիմի պիր տահա օգուլունուզ, կէօրէճէքսինիզ քի շու սէօղլէր եազըլը տըր: «Կուսակրօն բուհպանլարըմըզ արասընտա ֆազըլ, փաֆ, վազիֆէ վէ կոչըմընա սատըզ, ճիւմլէմիգիմ հիւրմէթիմ լայիք ճիչիլէր վար, պիզ ուսուլա, րէժիմէ, գարշը իզ:»

Պիզ տահա զիյատէ Թէաճիւկ էյլէրիզ քի պիր Թազըմ գայթակղութիւն եիւղիւնտէն քիլիսէյէ վէ միւլէթէ կէլէն հազարէթլէրտէն եա

խապէրինիզ եօգ եա կէօգ եումույօրսընըզ տա, պէնիմ պիր էսքիմիշ ուսուլա գարշը եազտըլըմը Թահգիր սայըյօրսընըզ: Էմին իմ քի սօնրաքի վազաայը պիլմէյօրսընըզ վէ Ինկիլիզ էհալի արասընտա նէ սուրէթտէ աքս էթտիյինտէն խապէրինիզ եօգ տըր:

«Պու պիր իլլէթ օլսա իտի, օլտուղու եէրի վիրան էտիպ քէնտիսի տէ էօլմէլի իտի» տէյօրսընըզ: Պու սէօղիւնիւզ փէք տօղըու տըր վէ վազաատա պունու իսպաթ էտիյօր: Հայ Եկեղեցիտէ վարդապետ, քարոզիչ Թազըմընըն կիւն պէ կիւն էքսիմէսի, պու ասպարէզէ չօգլուգ հալէս էտէն օլմամասը, վէ էվլէլէճէ օլանլարըն պիրէր իքիշէր սփեմի աթըպ սափուլմալարը, պու ուսուլըն վիրան էթտիյինէ վէ քէնտիսին տէ ճան չէքիշտիյինէ ալամէթ տէյիլ մի տիր: Նէ օլուր, Տէր Հայր, սիզին էվլի օլմանըզ վէ ալթը էվլատ սահիպի օլմանըզ իյէ կիկեղեցի պիր զիյա՞ն մը էթտի, եօգսա գազանտը մը, պունու պիր տիւշիւնէ իտինիզ: Եախօտ Խրիմեան Հայրիկ աշնի սուրէթտէ քիլիսէյէ կիրմիշ օլան պիր էսքի ուսուլը ալթի քահանայլարըն էվլէնմէմէսի օրէնքինի քէսիպ աթ տը իսէ քիլիսէ եըզըլտը մը: Պունու քէսիպ աթաճազ պիր Խրիմեան էլի եօգ մը տըր:

«Տօմինիկեան, Ֆրանչիսկեան վէ Յիսուսեան Թարիգաթընտա կուսակրօնութիւն հալա պէօյիւք իշլէր կէօրիւյօր» տէյօրսընըզ: Պու պապտէ պիր ֆիքը պէյան էթմէք արզու էթմէյիզ. տահա տօղըրուսու նէ տէմէք իսթէտիյինիզի տէ անլամայօրըզ: Օնլար պէքեար օլտուղլարը իչիւն միւ պու իշլէրի կէօրիւյօր տէմէք իսթէյօրսընըզ: Պունու բուպար էթմէք, իչիւն օնլարը էվլէնտիւրիպ պիր սընամազ լաղըմ իտի, աճէպա տահա պէօյիւք իշլէր կէօրէմէգլէ՞ր մի իտի: Հէմ քի՞մ տէյօր քի պէքեարլար իշ կէօրէմէգ, նիչէ տիւնեանըն պէօյիւք գաթլարը պէքեար օլմուշ տըրլար: Պիզ չազատ օլսուն տէյօրըզ. փսթէյէն էվլէնսին, իսթէյէն Թէք գալըն:

«Էն պէօյիւք կիւնահ ֆիզիզի ախլազսըզլըզ օլմատըղընը վէ էվլիլէրտէ, հաթթա տօգթօրլարտա տախի կիւնահքեարլար վար իտիյինի իտտաա էտիյօրսընըզ: Միւսթէրէմ Տէր Հայր, նիչիւն մանթըզա պու գատար ճէֆա վէրիյօրսընըզ, քի՞մ պէօյլէ պիր իտտաատա պուլունտու, պատուելիլէրտէ տէ ախլազսըզլար վար իմիշ, քի՞մ ինքեար էտիյօր: Պիւթիւն

տիւնեայր կիւնահեար տէյու իսպաթ էթսէք պու ուսուլըն էյի օլտուղունու իսպաթ էթմիշ օլտուր մը իզ: Հիշ տէյիլ օնլարըն հիշ պիրի սիհրի պիր եօլ իլէ կոյս օլմագ խտտաա էթմէյօրլար:

Տէր Հայր, սիզ պիւրիսինիզ քի ինսանըն էն եիւքսէք այտիյալը մուհապպէթ տիր: Էն ճէլիլ հաթսթը աիլէ հայաթը տըր: Հայ եկեղեցի էվլէնմէյի պատարագ իլէ պէրապէր Սբ. Խորհուրդլար արասընա գոյմուշ տըր, իմտի պու սուրբ օլան շէյտէն նիշիլըն պիր Հայր Սուրբ մահրում էտիլսին: Ինսանը եարատան Ալլահ պագուր վէ տէտի քի «Ինսանա եալընըզ օլմագ էյի տէյիլ տիր» վէ հէման իշէ պաշլայ զարըր եարաթուր վէ օ գէման իշինի իթմամ էթմիշ օլտու: Սբ. Պողոս՝ եպիսկոպոսլարըն պիր զարըսը օլտուն տէյօր: Պունլար քեաֆի իսպաթ տէյիլ մի քի Գրիթիանըզ պունա մանի տէյիլ տիր:

Թալէպ էտիյօրսընըզ քի կուսակրօնլարըն պիր սթաթիսթիքինի հազըրլայայըմ, եինէ բիճա էտէրիմ քի շախսլար իլէ իշիմիզ եօզ տըր: Վէ պէօյլէ պիր սթաթիսթիքի նէ զաթընըզ արգուլարսընըզ, նէ տէ պէն:

Պու սահիֆէլէրի եազմագտա իքէն փօսթատան Սթանպուլ զազէթալարը կէլտի, «Նոր Լուր» զազէթասընըն Մարտ 18 նուսիէսինի աշորմ, էն պաշտա Հմ. Մ. Վրդ. Պախթիարեան իմդասը իլէ պիր պէնտ վար իտի «Ամուսնութեան աշխարհականացում քէ կուսակրօնութեան ջնջում» սէրլէվհասը իլէ: Լութֆէն սիզ տէ օգուլունուզ: Ֆիլատէլֆիա Առաջնորդը Խորէն Վարդապետին էվլէնմէք իսթէմէսինտէն Գուսանտան վէ պիր չօլ մէսէլէլէրտէն պահա էտիյօր, պազը սէօզլէրինի պուրայա եազայըմ, սիզ տէ օգուլունուզ:

«Գուսան եւ Խորէն Վարդապետներու պարագաներու վերլուծումը կը ցոլացնէ սա գերագոյն ճշմարտութիւնը թէ չարիքին արմատը կը կայանայ այն սեղմութիւն մէջ, ուր կը զասլակի կուսակրօն եկեղեցականութիւնը»...

«Ամուսնութիւնը եկեղեցիին եօթը Սբ. Խորհուրդներէն մէկն է, չենք կարող տրամաբանել ու գոյութեան իրաւունք տալ այն ըմբռնումին թէ ինչ որ աշխարհականաց համար սուրբ է, անսուրբ ըլլայ եկեղեցականաց համար»:

«Լուծում տալ այս փշոտ խնդրոյն որուն

երեսէն որքան տուժած է մայրն մեր եկեղեցի դարերէ ի վեր:»

Կէլինիզ Տէր Հայր սիզին իլէ սուլհ օլալըմ, պէն գապուլ էտէրիմ քի Գուսան գայթակղութիւնը թէնսիքի ալթընտա շէտիտ լիսան գուլանտըմ, սիզ տէ Պախթիարեան Հայր Սուրբըն հիշ տէյիլ սօն սէօզլէրինի գապուլ էտիլիզ քի էֆքեարը ամմէյի պէյան էտիյօր:

Գալըրըմ իսթիրամաթլէ
Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՀԱԳԻԳԱԹԸՆ ՍԷՏԱՍԸ

Իլմ վէ թալիմ ու թէրպիլէ քէնտի հազիգի մանա վէ մազսէտինէ մուվաֆըզ պիր եօլտա իսթիմալ օլունտուղտա նէվի պէշէրէ միւհիպի պէրէքէթ օլմուշ վէ օլմագտա տըր, լաքին պիլկիսիզլիք վէ հազըզաթտան օլմայան թալիմլէր տիւնեամըզ պիր պէլա վէ միւհիպի քէտէր օլմուշ տըր:

Իլմի տօղրու միւթալէա էթտիլիմիլտէ անլայօրըզ քի շու իւզէրինտէ եաշմագտա օլտուղումուզ ալէմ ու ճիհան պիր թարաֆտան թապիի դաիտէլէրլէ տիկէր թարաֆտան անըն միւտիր ի մութլագը օլան էգէլի վէ կէօրիւնմէզ գուվլէթ իլէ իտարէ օլունմագտա տըր:

Պու իքի պէօյիք գուվլէթլէրին եանի բուհանի վէ մատտի ալէմին պի հուտուտ սըրլարընը շու էօմրիւն գըսա միւտտէթինտէ քէշֆ էտիպ անլամագա միւզթէտիր օլամայըպ շու միւսաֆիրլէր վէ զարիպլէր օլտուղումուզ տիյարտան էօթէտէ, պիր էպէտի վաթանտա անլէրէ տահա էյի վազըֆ օլաճաղըմըզ իւմիտ էտէր իզ:

Շու հալտէ էօմրիւմիլզ գըսա օլսըն ուզուն օլտուն ֆարզ էթտիլմէյիպ շու իւզէրինտէ եաշմագտա օլտուղումուզ կիւզէլ տիւնեայր պիզ զաթ կէօնէնմէք, վէ ճինս ի ինսանա միւհիպի պէլա օլմագտան իսէ, կէշմիշին վէ հալը հազըրըն հազիգի թարիս վէ թարիզլէրինի էօյրէնիպ պիր պէրէքէթ օլմամըզ կէրէք տիր:

Պու միւնասէպէթլէ պազը ալազալարըմըզ կէօզտէն կէշիլէլիմ: Ինկիլիզճէտէ սուիթ հօմ տէրլէր: Ինսանիլէթին թէմէլի ֆամիլեա թէշքիլաթընտան պաշլար, իմտի շու գէվճ վէ գէվճէ էօմրիւնէ պիր նազար գըլալըմ: Հազիգաթը թէպլիզ էտէն ըհսուլ անլէրէ շէօյլէ սէօյլէտի: «Քէզալիք գէվճլէր գէվճէլէրինի քէնտի վիճուտ

լարը կիպի սէվմէյէ պօրճու տըրլար: Քէնտի զէվճէսինի սէվէն քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր, զիրա պիր քիմսէ հիշ պիր վազըթ քէնտի վիճուտինէ պուզզ էթմէտի» վէ նէ՝ միւպարէք տիր պու հազիգաթլարա կէօրէ եաշայան զէվճ վէ զէվճէլէրին էօմրիւ: Քէնտի խանէսինէ տիւնեայա վէ ինսան ճինսինէ միւճիպ ի պէրէքէթ տէյի՞լ մի: Ա՛հ, բուհանի վէ մատտի ալէմտէ ինսանիյէթէ միւճիպ ի քէտէր օլան խուսուս ախլէ ույդուսըզլըզլարը տէյի՞լ մի:

Շու փէտէրլէր էօմրիւնէ պագալըմ, հազիգաթ անլէրէ տախի շէօյլէ սէօյլէտի. «է՛յ փէտէրլէր, էվլատընըզը զագապա կէթիւրմէյէրէք անճագ Բապպլըն թէրպիյէ վէ նասիհաթընտա անլէրի փէրվէրտէ էտինիզ:» Նէ՝ միւպարէք տիր պու հազիգաթա կէօրէ եաշայան փէտէրլէր:

էվլատլար էօմրիւնէ նազար գըլալըմ, հազիգի թալիմ անլէրէ տախի շէօյլէ սէօյլէմէք տէ տիր. «է՛յ էվլատլար, քէնտի վալիտէյինի նիզէ Բապպտա միւթի օլունուզ, զիրա պու հազգ տըր: Փէտէրինէ, վալիտէնէ հէօրմէթ էյլէ, (վատ իլէ պիրինճի էմր պու տըր), թա քի սօնու խայր կէլիպ եէր իւզէրինտէ էօմրիւն ուզուն օլա,» Նէ՝ միւպարէք տիր պու հազիգաթլար իլէ փէրվէրտէ օլունմուշ էվլատլար:

Պիրատէրլէր էօմրիւնէ պագալըմ, հազիգաթ անլէրէ տախի պէօյլէ սէօյլէմէքտէ տիր, «իշթէ պիրատէրլէրին իթթիհատ իւզրէ սաքին օլմալարը նէ խօշ վէ նէ լաթիֆ տիր: Օլ զիզըյմէթ եազ կիպի տիր քի պաշ իւզէրինտէն սագալա Ահարոնըն սագալընա էնտի, էլպիսէսինին էթէյինէ էնտի: Սիօն տաղլարը իւզէրինէ էնէն Հիրմօն չիյի կիպի տիր: Զիրա Բապպ օրատա պէրէքէթի իլ էլ էպէտ սապիթ գըլտը»: Լութֆ իլէ մէմուլ քէլամ կէօմէճ պալընտան թաթլը: Նէ՝ միւպարէք տիր պու հազիգաթա մալիք օլան պիրատէրլէր: Միւճիպ ի պէրէքէթ տէյիլ մի՞:

Միլլէթլէրէ նազար գըլալըմ: Հազիգաթ անլէրէ պէօյլէ թալիմ էթմէք իսթէյօր: «Եա Բապպ, մէսքէնինտէ քի՞մ իգամէթ էտէճէք, մուգատտէն տաղընտա քի՞մ սաքին օլաճագ տըր: Քէմալ իւզրէ եիւրիւյէն վէ սալաշ իլլէյէն վէ գալպինտէ հազիգաթ սէօյլէյէն քի լիսանըլա զըյպէթ էթմէզ, վէ ըէֆիգինէ քէմլիք իլլէմէզ վէ գօմշուսընա սիթէմ էթմէզ»: Պուսլարը իլլէյէն էպէտէն սարսըմայաճագ վէ

նէ՝ պիւպարէք տիր օլ միլլէթ քի պու հազիգաթ թէմէլլէրի իւզէրինտէ պինա օլունմուշ տըր:

Տէօվլէթլէրէ, հիւքիւմէթլէրէ պագալըմ: Հազիգաթ քէլամը անլէրէ շէօյլէ սէօյլէտի: «Ատէմլէրէ սալթանաթ էտէն ատիլ օլալըն: Ալլա հօրգուսու իլէ սալթանաթ էթսին. կիւնէշ տօղունճա սապաշ նուրու կիպի պուլուլթաըզ սապաշ կիպի օլաճագ: Եաղմուրտան սօնրա եէր տէ ֆիլիզ պիթիւրէն զիյա կիպի օլաճագ տըր»: Նէ՝ միւպարէք տիր օլ տէօվլէթլէր, հիւքիւմէթլէր քի պու հազիգաթ թաճլարը իլէ տօնանմըշ տըրլար: Ինանըյօրըզ քի ճիւմլէ հիւքիւմէթլէր պէօյլէճէ հազիգաթ թէմէլլէրի իւզէրինէ պինա օլունմուշ իտիլէր: Լաքին վագթըն միւրիւրի իլէ հազիգաթ թարիգլէրինտէն սափարագ նիշլէրի մաշվ, պազըլար չարէսի միւմքին օլան, պիր թագըմը իսէ չարէսի միւմքինսիզ իլլէթլէրէ միւպլէթլա օլմըշլար վէ պու կիւն տիւնեամըզ պիզ տախի անըն գուճաղընտա պու աղըրլարը շէքմէքտէ տէյիլմիլի՞զ:

Պիր տէ չօպանլարա վէ սիւրիւյէ պագալըմ, հազիգաթ չօպանլարա շէօյլէ սէօյլէմէք տէ տիր. «Հազիգաթ քէլամընը տօղրու թէֆսիր էտէրէք քէնտին Ալլահա մագպուլ, խէճիլ օլմագ պիր իշճի տէյու իզհար էթմէյէ ճէհտ էյլէ»: Նէ՝ միւպարէք տիր օ չօպան քի հազիգաթ քէլամընը խաթրա ըիայէթ էթմէյէրէք քէնտի չախսի մէնֆաաթընա ալէթ էթմէյէրէք տօղրու թաֆսիլ էտէր վէ պէշարէթ քէլամընը վագ էտէր:

Հազիգաթ պիզէ տախի պէօյլէ սէօյլէյէճէք տիր, «Միւրշիտլէրինիզի տինլէյիպ անլէրէ իթաաթ էտինիզ, զիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմսէլէր միսիլու ճանլարընըզ իշիւն ույանըզ տուրուրլար, թա քի պուսու ախ վախ իլէ տէյիլ, անճագ մէսէրէթ իլէ էտէլէր:»

Ս. ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼ ՓՐՈԹԷՍԹԱՆԼԸՂԸ

Գայէրի, Սիվաս, Ատանա, Մարաշ կիպի մահալլէրտէ փէրաքէնտէ, էքսէրիյէթի տուլ գատընլար, չօճուզլար վէ իրթիյարուրտան իպարէթ, պիր գաշ իւզ նուֆուսու հիսապա ալմայարագ, պու կիւն Թիւրքիտա էն պէլի ֆրօթէսթանըզ մէրքէզի Սթանպուլ տուր: Պու-

րատա տա պոլնլարն ատէտի 2000ի թէճալուզ էթմէզ:

Հէր նսսըլ իսէ իւք կիւնտէն պէրրու ին-
ճիւի հարէքէթ Սթանպօլտա գուվլէթլի օլմա-
մըշ, փաթիթաթ օլմասընա րաղմէն պուրատա
Փրօթէսթանլըզ էյիճէ քէօքլէնիպ թէրազգի էթ
մէմիշ, զաիֆ գալմըշ տըր: Անըն ասլ մէրքէզի
Այնթապ, Մարաշ, Խարբութ, Մէրզիֆուն, Ա-
տանա կիպի մահալլէր օլմուշ տուր: Փաթիթաթ
տա Փրօթէսթանլըզն զաիֆ օլմասը, Թիւր-
քիատա օլան ումում ինճիլի հարէքէթ նօգթա ի
նազարընտան պէօյիւք պիւր իգպալըզլըզ օլ-
մուշ տուր: Պու խուսուս պու կիւն Հէր վա-
զըթտան զիյատէ Հիսս օլունույօր: Էլ եէվմ
Բում, Էրմէնի, Քաթօլիք կիպի ճէմիյէթլէրին
եանընտա, ատէտճէ, թէշքիլաթճա, սէրվէթ-
ճէ, Փրօթէսթանլըզ փէք աճիզ պիւր մէվգի թու-
թույօր: Անլէրին պիւր չօգ քիլիստէլէրի, մէքթէպ
լէրի, միլիօնլարճա լիւրալըզ ազարաթ ու էմ-
լաքը, վազֆլարը, էյթամթանէ, խասթախանէ
կիպի միւհասէսաթը վար իքէն, Փրօթէսթան-
լըզն իքի պուշուզ քիլիսա պիւնասընը իսթիս-
նա էտէր իսէք, քէնտիւնէ մախսուս պիւր թէք
մէքթէպի, խասթախանէսի, էյթամթանէսի
եօգ, վէ միւք եա վազֆ հալինտէ սանքի Հիշ պիւր
իշէ եարար միւքի եա ազարաթը եօգ: Վէ
տահա զիյատէսի վար, Սթանպօլ Փրօթէսթան-
լըզն Հիշ պիւր զէման քեամիլէն քէնտի քէնտի-
յի խտարէ էտէն պիւր մէվգիտէ պուլունմամըշ,
պազասը իշիւն տաիմա ազ չօգ խարիճի մուս-
վէնէթէ (չօգճա միսիօնէրլէրէ) միւհթաճ գալ-
մըշ տըր:

Նիշիւն Փրօթէսթանլըզ Սթանպօլտա զիյա
տէ քէօքլէնիպ պէօյիւմէմիշ: 80-90 սէնէտէն
պէրրու Ֆուրսաթը մը եօգ իտի: Փէք ճալիպի
տըզգէթ պիւր մէսէլէ: Պու հալին էսպապը միւ-
թէատտիտ վէ մուսթէլիֆ տիւր: Թէֆէրիլաթա
կիրմէյէ վազթ եօգ: Ֆիքրէ կէլէն պազը էսպա-
պը զիքը էտէլիմ:

Փրօթէսթանլըզ Թիւրքիատա էսասէն պիւր
մէզհէպի հարէքէթ օլմուշ տուր, միլլի եա սի-
յասի տէյիլ: Բում վէ Էրմէնի կիպի ասլար-
տան պէրրու Սթանպօլտա քէօքլէնիշ, մուն-
թազամ թէշքիլաթա մալիք, միլլի Հէմ սիյասի
ազիմ թէսիլլէրի օլան ճէմաթլարըն գօյու
կէօլէսի ալթընտա կէնճ Փրօթէսթանլըզ Ֆի-
տանը էյի քէօք թութմատը պէօյիւմէտի,
մուհիթ քէնտիւնէ միւսաիտ տէյիլ իտի: 0 տա-

իմա եուտըլմազ թէհլիքէսիւնէ մարուզ, պաշ է-
մէլի զանն էտէրսիւն մէվճուտիյէթիւնի մուհա-
ֆազա իշիւն չապալամազ օլուզ, տաիմա թէ-
տաֆիի պիւր վազիյէթտէ եաշամազա մէճպուր
օլմուշ տըր: Պու կիւն պիլէ, այնի ղէյր ի
միւսաիտ հալտէ պուլունմազտա տըր:

Սթանպօլ Փրօթէսթանլըզն զաաֆընըն
էն պէլլի սէպէպի տաիլիլ թէշքիլաթճա աճը,
Ֆարզլը Փրօթէսթան Ֆըրգալարընըն ըզգապէ-
թի, Էէրլիլէր իլէ միսիօնէրլէրին ալազասընըն
նիշէ քէրրէ արզու օլունտուղու կիպի սամիմա-
նէ օլմամասը տըր:— Թէշքիլաթ նօգսանը Հէր
Էէրտէն զիյատա Սթանպօլտա Հիսս օլունմուշ
տըր: Պուրա Փրօթէսթանլըզ Հիշ պիւր վազթ
գուվլէթլի, միւթթէհիտ պիւր թէշքիլաթա մա-
լիք օլմամըշ: Ճէմաթ տաղընըզ, տաիմա միւ-
թէպէտտիլ, սալըճա ազ, քէլիսա պիւնալարը
փէք ազ, բուհանի իշճիլէր տէ փէք մահտուտ,
քիլիսալէր մալիյէճէ քէնտի քէնտիլէրինի ի-
տարէտէն չօգ քէրրէ աճիզ, վալիզ Հէմ չօպան-
լարըն Էէք տիկէրի իլէ ալազա Հէմ միւշալէրէ
սի սէյրէք, ղէյրի մունթազամ, պաշ եօգ իթ-
թիհատ եօգ: Նիշէ քէրրէ Էէրլի քիլիսալէր Էէք
տիկէրէ րազիպ եա դարշու, մէյանէլէրինտէ
Քրիսթիան մուհապպէթի էքսիք, պիւրի Երի-
ցականլըզա մէյյալ օլ պիւրի Ժողովականլըզա,
պիւրի Հայախօս, օլ պիւրի Տաճկախօս, պիւրի
միսիօնէրլէրէ դարշու օլ պիւրի տօսթանէ: Մու
այյէն պիւր ճիհէթ ի հարէքէթ պիւր նիշանկեհ
եօգ: Մկրտական, Շարաթապահ, Գուէյքըր
կիպի Ֆըրգալարըն տա զուհուրու, Ֆիալիյէ-
թի, միւպահէսաթը, պու տաիլիլ տիւզէնտիզ-
լիլի պիւր գաթ տահա թէգէիտ էթմիշ տիւր: Ղէ-
րիպ տէյիլ տիւր քի, շու ահվալ թահթընտա ին-
ճիլի քիլիսալար պուրատա մէմուլ օլունտուղու
գատար պէօյիւմէմիշ տիւրլէր:

Օլ պիւր Թարաֆտան մա էթ թէէսիլֆ,
Պօրտ միսիօնէրլէրի իլէ Էէրլի Փրօթէսթան քի-
լիսալար արասընտաքի ալազա տաիմա Էէթէր
գատար ոսմիմանէ օլմամըշ տըր: Պունա հան-
կը Թարաֆ սէպէպիյէթ վէրմիշ, Թայիւնի գօ-
լայ տէյիլ: Փէք իհթիմալ իքի Թարաֆըն տա
պունտա Հիսսէսի օլմուշ: Լաքին նէթիճէսի մէյ
տանտա: Շէօյլէ քի, Այնթապ, Մարաշ, Խար-
բութ կիպի մէրքէզլէրտէ, միսիօնէր վէ Էէրլի
Փրօթէսթանլար արասընտա օլան Հիւսն ի ա-
լազա, իշտաշլըզ բուհու, Սթանպօլտա արզու
էտիլտիյի գատար մէյտանա կէլմէմիշ: Հալ շու

քի Սթանպօլ Պօրտ միսիօնէրլիյինին մէրքէզի օլարազ՝ Ինճիլի իշին պուրատա թէրազզսը զիյատէ մէմուլ իտի: Զանն էտէրսին պու վազաա Սթանպօլուն միսիօնէրլիյին մէրքէզի օլմասը պուրա Փրօթէսթանլըզը իշին պիր իզպալըզլըզ օլմուլ: Պուրա քիլիսէլէրի իւթ կիւնտէն մէվճուտիյէթլէրի իշին մալիյէճէ վէատէմճէ լազըմընտան զիյատէ միսիօնէրլէրէ մէրպուլթ գալմըլ, անլէրին մուսալէնէթինէ միւհթամ օլմուլ տուրլար: Վէ միսիօնէրլէր տէ նիշէ քէրրէ զէյր ի հաքիմանէ էթտիլէրի իանէլէր իլէ հէմ պուրա ճէմաաթլարընըն իզգէթ ի նէֆսինի բէնճիտէ էթմիշ, հէմ տէ անլէրի տաիմի սէպալէթտէ մէրպուլթիյէթտէ սազլամըլ տըրլար: Սթանպօլ քիլիսէլէրի պու կիւն օլմուլ տահա քեամիլէն մալիյէճէ քէնտիլէրի իտարէ էտէն օլմամըլ տըրլար: Սէպէպ մալիյէճէ իզթիտարսըզլըզլարը տէլիլ, վէրմէք, միւսթազիլ օլմազ իմթիյազընը էօյրէնմէմիշ օլմալարը տըր: Հալ շու քի 1914տէ տաիլիտէ փէք չօզ քիլիսէլէր սէլֆ սըփօրթինկ օլմուլ իտի: Վազաալար Փարզլը կիթմէսէ, պէլթի պու կիւն Կիլիկիա իթթիհատընտա օլան ճէմի ինճիլի քիլիսէլէր քէնտիլ քէնտիլէրի իտարէ էտէր հալէ կէլմիշ օլուրլար իտի:

Միսիօնէրլէրէ աշուրի մէրպուլթիյէթին մէքթէպ ճիհէթինտէ տէ թէնսիլի խալըլը օլմամըլ: Միսիօնէրլէրին մէքթէպի վար տըր, վէ պիլիմ տէ մալիյէճէ իզթիտարըմըլ էօզ տուր տէյու տիւշիւնէն պուրա քիլիսէլէրի քէնտիլէրէ մալսուս մէքթէպլէր թէնսիա էթմէմիշլէր: Պէօյլէճէ Սթանպօլ Փրօթէսթանլըզը էլ էէվմ մէքթէպսիլ տիր: Կէշմիշ 70-80 սէնէ զարՓընտա անլատըզմա կէօրէ 2-3 սէնէ տէվամ էտէն իպթիտաի պիր մէքթէպի իսթիսնա էտիլիսէ, Փրօթէսթան քիլիսէլէրինին քէնտիլէրէ մալսուս հիշ մէքթէպլէրի օլմամըլ: Վէ ճէմաաթ՝ չօճուղլարընը եա Սմէրիզան եա Լուսաուրքահան եա Քաթօլիք մէքթէպլէրինէ էօլլամալա մէճպուր օլմուլ: Պուսուսն նէթիճէսի մալիլ: Մէքթէպսիլ քիլիսա օլուրմուլ, եա պէօյլիւր միւ, խուսուսա Փրօթէսթանլըզտա: Շու հալտէ Փրօթէսթանլըզըն պու շէհրտէ զիյատէ թէրազզի էթմէտիլի զէրիպ մի: Մալիյէճէ Պօրտա աշուրի մէրպուլթիյէթ, էմլաք խուսուսուստա տա Սթանպօլ Փրօթէսթանլըզըն զալատըզլըզ տիւշիւրէն մուհիպլէրտէն պիրի օլմուլ տըր: Տիկէր զէյր ի միւսլիմ

ճէմաաթլարըն, Բուս, էրմէնի, Քաթօլիք, Եհուտի, Եիւզ պիւլէրճէ լիւրա իրատ կէթիլէն միլիօնլարլա լիւրալըզ էմլաք ու ազարաթը օլտուղու հալտէ, Փրօթէսթանլարըն սանքի հիշ էօզ տուր: Քիլիսալէր իշին էմլաք վէ էվլաա Քա հատտէն աշուրի էհէմմիյէթ վէրիլմէսինին մահգուրլարընը պիլիլիլ, լաքին անլէրտէն քեամիլէն մահրուսիյէթ տէ հիշ արզու օլունաա ճազ պիր շէյ տէյիլ: խուսուսա մէքթէպլէր վէ ումուր ը խէյրիյէ իշին մուլթազ լազըմ տըր: Նասըլ օլույօր քի ազասը մէյանէսինտէ էհլ ի սէրվէթ, միւնէվլէր, Փէտաքեար նիշէ զէվաթը պուլունմուլ օլան պիր ճէմիյէթտէ, մէքթէպ, էյթամիւսնէ եա տիկէր ումուր ը խէյրիյէ իշին մուհիմ վազֆ էտէն (պիր իլի իսթիսնա իլէ) սանքի հիշ պուլունմամըլ, պունու թամմ անլալամալօրուլ: Լաքին վազաա մէյտանտա: Պու խուսուս Սթանպօլտա, տիկէր միլլէթլէր նէզտիլտէ Փրօթէսթանլըզըն մէվլիլինի չօզ տիւշիւրմիւլ վէ անա ազ չօզ զէյր ի թապիլի, վէ պազասը վէսվէսէլի էննէպի պիր հարէքէթ քէն կիլի վէրմիշ տիր:

Տիկէր Քրիսթիան ճէմիյէթլէր իշին փաթրիլիսանէլէրի պիթթապի մուհիմ պիր իթթիհատ վէ գուվվէթ մէնպալը օլմուլ տուր: Գօրդարըմ Ազգապետարան իշին էօյլէ օլմուլ տուր տէյմէզիլ: Հէր նէ սէպէստէն իսէ, Ազգապետարան, խուսուսա սօն եարըմ ասը զարՓընտա, Սթանպօլ Փրօթէսթանլըզընա օլմանատա պէլլի խըզմէթ էտէմէմիշ. անըն էմիլիյէթինի զազանամամըլ. սանքի տաիմա մալիյէճէ միւլ քիլաթ ալթընտա իշինմիւլ, նիշէ քէրրէ իթթիհատ մէրքէզի օլմազտան իսէ պիր միւնազաա մատտէսի օլմուլ: Ազգապետարանըն խարիճի Փրօթէսթանլըզա խըզմէթի տահա պէօյիւք վէ մուհիմ օլմուլ տուր:

Պու կիպի զէյր ի միւսաիտ հալ ու քէյֆիլիլէր թահթընտա Փրօթէսթան քիլիսէլէրի տաիլիլն բուհանի հալաթտա տաիլի մըզտար ը քեամիլ պէօյիլիւպ գուվվէթլէնէմէմիւլ, վէ լազըմ կէլէն շէվզ, Փէտաքեարլըզ վէ միւպէշիլիլիք բուհուսու իպրազ էտէմէմիւլ, վէ տաիլիլ քիլիսէլէրտէ միւրիւս օլմամըլ տըր:

Մա մաֆիյա պու կիւն Սթանպօլ Փրօթէսթանլըզընը, թիւրք ճիւմհիւրիյէթինտէ պուլունան եալընըզ Փրօթէսթան ճէմաաթ հալինտէ, մէվլիլի փէք մուհիմ վէ վազիֆէսի փէք ազիմ տիր: Տալէթինին ազամէթինի հիսա իլէ,

տէտիմ տէտի գօտուլարը պիր թարաֆ էտէրէք, մուհապպէթ վէ խալիսէթլէ միւթթէհիտէն, պաշգալարտան իմտատ պէքլէմէյէրէք, Փէտա քեարլըդ վէ իման իլէ իշլէյէճէք օլուր իսէ Սթանպօլ Փրօթէսթանլըդ իշիւն պիւա չիւպհէ փարլադ պիր միւսթադպէլ մահֆուդ տուր:

Զ. Ա. ՊէՉՃԵԱՆ

Սթանպօլ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՆԱՓՕԼԻՕՆԸՆ ՕՂԼՈՒ

եախօտ

ՆԵ՛ ՏՕՂՈՒՇ, ՆԵ՛ ԷՕԼԻԻՄ

1811 Մարտ 20 սապահը Փարիզ քիւրրէ ի հաւասը թօփ սէսլէրի իլէ կիւրլէյօր իտի: Զիւրա Նափօլէօն Պօնափարթա պիր չօճուդ տօղմուշ վէ իմփէրաթօրլը թախթնա վարիս կէլմիշ իտի: Նափօլէօն Ֆիւթիւհաթ վէ շան ու շէրէֆինին սէմթ իւրրասընտա օլուպ թիւիյէրի սարալընըն փէնճէրէսինտէ տուրմուշ, կէօզլէրինտէն շաղլըդ կէօզ եաշլարը ազըյօր իտի: Փարիզ էհալիսի ճիւմլէթէն ալադտա թօփլարը սալըյօր իտիլէր, 22ինճի թօփ կիւրլէտի, էհալինին ալըլ սէտալարը սէմաւաթտան եանգօ վէրտի: Զիւնքի տօղան չօճուդըն օղլան օլտըրը 21տէն սօնրա անլաշըլաճադ իտի:

Փարիզ պէլէտիյէսի՝ իւզէրի Ֆիւթիւհաթ արմալարը վէ ճէվահիր իլէ նազ օլունմուշ կիւմիւշ պիր պէշիք հէտիյէ էյլէտի, կիւնտիւզ կիւճէ սօգադար ըշըվար իլէ թէգիին օլունուպ էհալի կէշիտլէր եափուրլար: Զօճուդ տօղար տօղմադ Րօմա գրալը իլան օլունտու:

Զիյնէթլէր, ալալար պիր պիրինի թադիպ էյլէտիլէր: Ճուզարայա եիւզ պինլէրճէ Փրանզ հէտիյէ վէ իանէլէր թէվզի օլունտու, հէր թաւաֆ «Նաշաըն Րօմա Գրալը» սէտասը իլէ տօլմուշ իտի: Էն ալասը չօճուդ դայէթ կիւզէլ վէ տիւլպէր իտի:

Պիր սէնէ էվվէլ Նափօլէօն Ժօզէֆինտէն չօճուդու օլմատըղընա էնտիշէ էտիպ օնու պիր թարաֆա պրադմը վէ Րուսիա Արշիտիւշէսլէրինտէն պիրինի իսթէմիշ իտի: Զար Այէքսանտըր թէրէտտիւտ էյլէտիյինտէն, էօֆէլէնիպ

Ավսթրիա սէֆիրինի չաղըրմըշ վէ Ավսթրիա իմփէրաթօրընըն գըզը Մարի Լուիզի իսթէմիշ իտի, շու շարթ իլէ քի գօնթրաթ տէօրթ սաաթա գատար իմգալանսըն: Օ վազըթ Ավսթըրլից, Եէնա, Ուսկրամ, Էքմիւլ մուհարէպէլէրի հէնուզ պիրթիւշ օլուպ, պիւթիւն էվրփա Նափօլէօնըն ալալարը ալթընտա իտի: Սէֆիր ալնընտան թէր տամլալարը տիւշէրէք մուգաւէլէյի եափմըշ վէ 18 եաշընտա Ավսթրիա Արքիտիւշէսի 41 եաշընտա Նափօլէօնա վէրիւմիշ իտի:

Մարի Լուիզա իշիւն Նափօլէօն իսմի պիր տէհէթ իտի: Վէ Ավսթրիա իանէտանը իլէրապթ օլունարադ գանն էտէրսին օնլարըն պախթսըզլըդ իշինէ Նափօլէօն քէնտիսի տախի աթըրմըշ օլտու:

Նափօլէօն պու չօճուդու չօզ սէվէր վէ օնուն իլէ մաղրուրլանըր իտի: Մալի կէօզլիւ, Եիւքսէք ալընլը, գոմրալ սաշը պու պէպէք իլէ օյնար էյլէնիլ իտի: Էրթէսի սէնէ 1812տէ Րուսիա սէֆէրինէ կիթտի վէ տիւշիւշիւ օրատան պաշլամըշ իտի: Քէնտիսի պէպէյին պիր թասլիրի Եօլանըլտը վէ մէթուպ եազըպ էօփիւշէր Եօլար իտի:

1814տէ օրտուսը պաշընա կէշիպ հարպա կիտէր իքէն գարըսը իմփէրաթօրիչայը վէ Րօմա գրալընը քէնտի խաս աաքէրլէրի գօմանտանընա էմանէթ էտիպ, «Ասլա պրադմայըն քի տիւշմէն էլինէ կէշսինլէր» տէյու թէնպիհ էյլէտի: Հարպտա թալի աքսի կէլտի, Նափօլէօն էլպայա սիւրկիւն էտիլտի, Փարիզ հիւքիւմէթի Փրէնսէսի վէ չօճուդը Փարիզտէ գալըն տէյու գարար էթմէքտէ իքէն Նափօլէօնըն պիրատէրի Ժօզէֆ պիր մէթուպ կէթիրտի քի օնտա Նափօլէօն տէրհալ Փարիզտէն գաշմալարընը էմր էտիյօր իտի: «Օնլարըն էօլմէսինի էսիր օլմալարընա թէրճիհ էտէրիմ» տէյօր իտի: Պիր ազ սօնրա Նափօլէօն իմիտսիլլիք թէէսիրի ալթընտա Ավսթրիայա փէտէրինէ կիթմէսինի տախի եազմըշ իտի քի սօնրա փէշիման օլտու:

Էրթէսի կիւնիւ վալիտէ վէ 3 եաշընտա քիւշիւք գրալ Ավսթրիայա տօղրու Եօլա չըգտըլար: Նափօլէօն էլպայա կէլմէլէրինի իսթէտի, եազտը իսէ տէ արթըգ էվլատընը կէօրէմէյէճէք իտի:

Զօճուդ Ավսթրիատա մէսէրէթլէ գապուլ օլունտու: Էհալի արապայա եէթիշիպ՝ քիւշիւք

փարմազարընը հօփէրէր իտի, վէ օ տա թէ-
պէսսիւմ իլէ գարշըլար իտի: Շէօնպուրն սարա-
յը օնլարա թախսիս օլունտու, օ սարայ քի օ-
րայա 1800տէ Նափօլէօն Ֆիլթիւհաթլա կիրմիշ
իտի: Չօճուգ Փարմա փրէնսի թէսմիյէ օլուն-
տու, Նափօլէօն սիւրկիւն օլտուղու էլպա ա-
տասընտան գարըսընը չօճուղունու իսթէտի,
լաքին Մէթէրնիս, օ վազթըն մէհհուր Ալըս-
թըրիա տիփլօմաթը միւսաատէ էթմէտի: Էյ
վահ քի Րօմա գրալը պիւթիւն էօմրիւնտէ պիր
մահպուս իտի:

Անտէն Նափօլէօնըն Ֆիրարը վէ Փարիզէ
կէլիպ 100 կիւնլիւք սալթանաթը վուգու պուլ-
տու: Պիհուտէ չալըշտը քի գարըսընը վէ չօ-
ճուղընը կէթիրսին, լաքին օնլար Վիէննա սա-
րայընա գալտըրըլպ մուհաֆագա ասքէրլէրի
գաթ պէ գաթ արթըրըլտը: Չօճուգ փէնճէրէ-
տէն տուրուպ ասքէրլէրէ պագմագտան պաշգա
պիր շէյ հափամագ իտի:

Հուտուտլարա էմրլէր վէրիլիպ չօճուղըն
չէլի թարիֆ էտիլտի: Իքի այագ պօյունտա,
գալըն վիճուտու, տիւզ փէնփէ կիւզէլ չէհրէ-
լի, տօլղուն եանագլը, մափի կէօղլիւ, ուֆագ
եօգարը տօղրու պիւքիւմիւշ աղըղլը, գուրալ
եուճաղ սաշլը եիւքսէք ալընլը տէյու հէր թա-
րաֆա եաղըլտը վէ հիշ պիր չօճուղու գատըն
ուղուն ուզատիյէ թէֆթիշ օլմատան կէչմէգ
իտի:

Վաթէրլօ մաղլուպիյէթի իւսթէ կէլիպ Նա-
փօլէօն թախթան իսթիֆա էյլէտի վէ օլունու
իքինճի Նափօլէօն տէյու իմփէրաթօր իւան էյ-
լէտի: Քէնտիսի Սէնթ Հէլէնայա սիւրկիւն էտիլ
տի, չօճուղը գաշըրմագ իչիւն օլան ճէհուլէր
պօշա կիթտի. անճագ սաշընտան պիր պէօլիւք
քէսիպ փէտէրինէ եօլտըլար: Մէթէրնիս Փը-
րանսայա գարշը օնու էսիր կիպի թութտը: Էն-
ճամ իմփէրաթօրըգ օնտան ալընպ քէնտիսի
պիր Ալթթրիա փրէնսի կիպի պէօյիւտիլտիւ
վէ Փրանսըգ թէէսիրի անտէն մահվ էտիլտի:
Պագէն չօճուղուղը տէպտէպէսի իսթըրնա կէ
լիպ «Պէն տահա փատիչահ իքէն» սէօղլէրինի
թէքրար էտէր վէ հայաթը իչիւն տաիմա իսեան
իչինտէ իտի:

Ահվալը րուհիյէ վէ Ֆիքրիյէնին վիճուտ
իւզէրինէ օլան թէէսիրի իչիւն նէ աճայըպ մի-
սալ տըր քի պու սաղլամ կիւզէլ չօճուգ գա-
ֆէստէ գօնուլմուշ արալան կիպի քէնտիսի եէ-
յէրէք վէրէմ իլլէթինէ թութուտը, 16 եաշըն-

տա իքէն փէտէրի վէֆաթ էթմիշ իտի, քէնտի-
նէ սէօյլէմէտիլէր: Վալիտէսի իսէ քէնտիսի պը
րագմըլ պաշգա թարաֆտա իտի: Էնճամ 21 եա-
շընտա «Վալիտէմի չաղըրըն» տէյէրէք սօն սա-
աթլարընը եաշայօր իտի: Վալիտէսի կէլտի
եէթիշտի, լաքին կիւճ պէլա թանըլպ «Վա-
լիտէմ» տէյէպիլտի:

Տօղտուղունտա տիւնեա էթրաֆընտա իտի
վէֆաթընտա եալընըգ թէրք օլունմուշ իտի:

Շիմտի եիւզ սէնէ սօնրա ճէսէտիսի Վիէն-
նատան կէթիրիպ Փարիզտէ փէտէրի եանընա
տէֆն էտէճէքլէր տիր:

ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՆԼԱՐՏԱՆ

Տիքրօյթտա Մարաշըն Հ. Միուքիւնը. —

Ապրիլ 10 էօյլէտէն սօնրա Մարաշի Հայ-
րենակցական Միութեան ազալարը թարաֆըն-
տան Ռամկավար Ազատական հօլընտա պու սէ-
նէնին իլք հանդէս խնճոյքը վէրիլտի:

Վազթընտան էվվէլ Մարաշըլը գատընլար
թարաֆընտան հաղըրլանմըլ թաամլար մա-
սալարը թէգեին էթմիշ իտիլէր: Վաթանըն
Լահմէճիւն, իչլի քէօֆթէ, գատայիֆ, փագ-
լավա վէ սաիրէսի վէ մութթասըլ մասալար իւ
գէրինտէ փօրթուգալ վէ էլմա եղընլարը
հօլա կիրէնլէրին իշթահընը արթըրմագտա ի-
տի:

Խնճոյքըն գեղարուեստական զըսմընտա
Տիքրօյթճա փէք մալիւմ օլան Հարիկեան պի-
րատէրլէր պարոնայք Հրանտ վէ Լութֆիլ քէն
տի փիյանօ վէ քէմանիլէրի իլէ խնճոյքա շէվգ
վէրէրէք հայրենակիցլէրի զիյատէսիլլէ մէմ-
նուն գըլտըլար. հաքէգա Պրն. Արամ Թէրգեան
քէնտի թէրէնիւմ վէ արտասանութիւնը իլէ
խնճոյքա փաշլ վէրտի:

Էվվէլճէ թէրթիպ օլընտըլը վէճհլէ քիւ-
չիւքլէր տաիսի քէնտի հիսսէլլէրինի իչպու խըն-
ճոյքա կէթիրտիլէր: Խուսուսա Գաղանճեան
հէմճիւրլէր, Օր. Արըգեան վէ Պրն. Մարթին
Կեցցօեան: Պու քիւչիւք գըղլարըն էրմէնիճէ
արտասանութիւնը քէնտի վալիտէլլէրինէ պիր
չէրէֆ իտի. զէրա օլ կիւճ արտասանութիւնլէ-
րի էղպէր էօյրէնմէլլէրի վալիտէլլէրինին ճէհ-
տի նէթիճէսի իտի: Պու պապտէ Տիկին Գա-
ղանճեան մէտհէ շայան տըր:

Միութիւնըն ատենապետը Տր. Քէչիլէան
հարըմ սաաթ գատար Հայրենակցական Միու-

թիւներն հազիւ մանասը օլան հայրենիք, սէր վէ միութիւն հազգընտա սէօյլէտիքտէն սօնրա միութիւնա աղա օյմագտան չու վէ պու սէպէպլէրտէն տօլայը ուզադ տուրանլարը միութիւնա տալէթ էյլէյիպ, «Մուհապպէթ հէր շէյի սէթր էտէր» տէյէրէք իթթիհատ թէշքիլ էյլէմէքլիյի միդի թէէյիտ էյլէտի: Սօնրա վարչութիւն աղալարընտան Տր. Պօյաճեան սէօյլէյիպ իւմիտսիդ օլմայըպ՝ իլլա միւսթադպէլէ իւմիտ իլէ եաշամագլըղըմըղը թէշտիտ էյլէտի: Սաաթ ծտէ խնճոյք խօշ թէէսիրաթ թաշթընտա խիթա մա կէլտի: Պիւթիւն մէսարիթլէր չըգտըգտան սօնրա \$210.00 գուտ շաի օլմուշ տըր:

ՏՐ. Ս. Խ. ԲԵՇԻՇԵԱՆ

Նիւ Եորք Ա. Ա. Միութիւնը.—

Ամերիկաբնակ Այնթապցիներու Միութիւնըն Նիւ Եորք չիւպէսի Այնթապըն միւտաֆաա արպընըն Դնճի սէնէ ի տէվրիյիին իճրա էթտիլէր: Էհալինին աղլըղընա րադմէն հազըրուներն իպրադ էթտիյի շէվզ ու դայրէթ շայան ը թահսին խի: Պրն. Լ. Ձէնեան վէ Փրօֆ. Գրիգորեան վադթ ու հալա միւնասիպ քէլամլարլա ճէմաաթը թէշլիդ էյլէտիլէր: Վէ միւզայատաա 40 տօլարա չըգմըշ օլան պիր խալիյէ Տիկ. Եղիսարէթ Նորեան 40 տօլար տահա իլավէ էտիպ ալմադլէ Միութիւնըն մագսէտինէ օլան մուհապպէթինի իսպաթ էյլէմիշ տիր: 160 տօլար գատար գուտ շաի օլմուշ տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մ. Ամերիգա իլէ Մէքսիքօ արասընտա թէաթի էտիլէն բէսմի էվրագտան 300 գատար դայպ օլմուշ վէ պիր չօղու տախի թէպտիլ օլմուշ տըր:— Ձինտէ Տօգթ. Թրիպինի իսմինտէ պիր Ամէրիգալը տահա դայպ օլմուշ տըր: Ամէրիգա սէֆիրի տախի Ձինէ նօթայը վէրմիշ տիր:— Ամէրիգա հիւքիւմէթի թահտիտ ի թէս լիհաթ մէսէլէսինտէ ճէմիյէթ ի Ագվամըն պիր միւտախէլէսի օլմասընը գապուլ էթմէյօր:— Ամէրիգատա դազէթալարտա մուհիմ պիր մէսէլէ չիմտի իբի ապլէն իթալիալը օլուպ Ամէրիգա սիթիղընը օլան քիմսէլէր տիր քի 7 սէնէ էվլէլ պիր ատէմ գաթլ էտիպ փարասընը ալմըլար իտի: Պունլար էլէքթրիք սանտալեա-

սընտա իտամա հիւքմ օլունտուլար: Վանդէթթի վէ Սադօ իսմինտէ: Պու քիմսէլէր Գօմմիւնիաթ տիրլէր վէ պու հիւքմ եանլը տըր տէյու կէրէք Ամէրիգատա, կէրէք էվրօփատան պինլէրճէ քիմսէլէր վէ հիյէթլէր թարաֆընտան միւրաճաաթ օլունույօր: Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Ալամանիա, Րուսիա, Ճէնուպի Ամէրիգանըն պիր չօգ եէրլէրինտէն թէքրար մուհաքէմէ իսթէյօրլար: Կէօյա սօնրատան պաղը իգրար էտէն օլմուշ քի գաթիլ պունլար տէյիլ իտի: Մէսէլուսէթս վալիսինէ պինլէրճէ եէրտէն միւրաճաաթ օլունույօր: Ձիւքի վալի աֆվ էտէպիլի, սէլահիյէթի վար տըր: Վիլայէթ մէճլիսի ումումիսինէ ազատան պիրի տախի լալիհա վէրտի քի 5 ազատան իպարէթ պիր գօմօսիտն պու իշի թէֆթիշ էյլէսին: Էվրօփատա հէր թարաֆտա Ամէրիգա սէֆարէթլէրի մուհաֆաա ալթընտա տըր: Գօմմիւնիսթլէր սէֆիրլէրի վուրուրը տէյու թէհտիտ էտիյօրլար: Ինկիլիդ փարլամէնթինտէն տախի 16 ազալար թէլկրաֆ չէքտիլէր քի, թէքրար մուհաքէմէ օլտուն: Հիւքիւմէթ էյէր պունլարա էհէմմիյէթ վէրսէ ճնէպի միւտախէլէսինի գապուլ էթմիշ օլաճադ վէ մահքէմէ գանուըն թէքրար մուհաքէմէյէ եօլ պրագմայօր: Պու իբի ամէլէնին իշի պէօյիւք էհէմմիյէթ քէսպ էյլէտի:— Թէքսաստա Րօգ Սփրինկ իսմինտէ պիր շէհր իւզէրինսէն չիտտէթլի պիր գասըրդա կէշիպ պիւթիւն շէհրի էօնիւ սըրա սիւփիւրիպ կէօթիւրմիւշ տիր: անճադ 5-6 պինա գալմըշ, պագիսինի սէօքիւպ երգմըշ տըր: Օրասը չիթթճի մահալի օլուպ գօյուն վէ սըղըր պէսլէնիր իմիշ: Էօլէնլէրին սայըսը պէլլի տէյիլ իսէ տէ 126 քիմսէլէրին էօլտիւյիլ խապէրի կէլմիշ տիր: Շէր թարաֆտան իմտատ եօլանըլըյօր,— Ինկիլիզլէր թահտիտ ի թէսլիհաթ իշիւն թէքլիթ էտիյօրլար քի գրուագէօրլէր 7500 թօնօյը կէշմէսին վէ թահթ էլ պահրլարըն սայըսը տախի թահտիտ օլտուն: Էսաս օլարադ Ամէրիգա, Ինկիլթէրրա 5, Ճաիօն 3, Ֆրանսա 2½ վէ իթալիա 1½ նիսպէթ սազլայաճադ տըր:— Ամէրիգայա մուվազգաթ թիճարէթ իշիւն կէլմիշ օլան Գարլ Րէմիէր իսմինտէ պիր Ալաման հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ էյլէտի քի քէնտի գօթայա գապուլ օլանա գատար Ամէրիգատա պէքլէսին: Պու պիր մէսէլէ հալինտէ Վօշինկթօնտան սօրուլտուգտա. պուրատա պէքլէյէմէյէճէյին վէ տըլարըտա կիտիպ պիր եէրտէ պէք-

լէմէք լազըմ խորհինէ տաիր Վօշինկթօնտան ճէվապ կէտի: Պու գապուլ օլունտա խոր պիր եօլ իլէ իշէրի կիրմիշ օլան նիշէ քիմսէլէր պուրատա գալըպ գօթա պէքլէրլէր խոր:— Նիւ Եօրքըն եէնի փօլիս միւտրի գլիւպլէրի տալի թէֆթիշէ ալըպ օրալարտա տալի ուխալիֆ ի էտէպ շէյլէրի մէն էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր: էտէպէ մուխալիֆ թէաթրօ եափաղըանլար հապսա հիւքմ օլտուլար:— Լօնկ Ալլէնտտէ 50 միւրէպպա միլ օրմանտա պէօյիւք պիր եանկըն օլտու, պուրասը ալ մահալի օլուպ չօգ ճինս հայվանաթ պուլունուլար խոր: Պունլար եանտըլար, զիյան զայէթ պէօյիւք տիր: էսքի իթալիան ըհսսամլարընտան թիշեանըն չըզտըղը պիր ըհամ, եազընտա պուլունուլ պու էսքի քիրլի եազը պօյա ըհամի պիր միլիօն տօլարա Ամէրիգա մէթրօփօլիթան միւզէսի թարաֆընտան սաթուն ալընտը վէ օրայա գօնուլտու:

Ինկիլթէրքանըն 1928 պիւտճէսի մալիյէ նազըրը Զըրչիլ թարաֆընտան փարլամէնթէ վէրիլտի վէ գապուլ օլունտու: 1926 Կրէվինին ֆէնա թէէսիրինէ ըազմէն պիւտճէ միւզազէնէ էտիլտի վէ պիր գաշ վէրկիտէ ճիւզի իւլվէ վար տըր: Պիւտճէ 833 միլիօն ինկիլիզ լիւրասը տըր: Ինկիլիզլէրին վէրկիսի Ալամանլարտան տահա չօգ աղըր իմիշ: Լօյտ ճօրճ իլէ Զըրչիլ արասընտա պու պապտէ պէօյիւք միւզազէսէլէր օլմուշ տըր:— Ինկիլթէրքատա գատընլարըն 30տան սօնրա ըհյ վէրմէյէ հազըլարը վար խոր, պու տէֆա Պօլտուին 21տէն եօզարը ըհյ վէրմէլէրինէ տաիր լաիհայը գապինէյէ գապուլ էթտիրմիշ տիր: Պու եօլ իլէ 5 միլիօն ըհյ արթըյօր վէ գատընլար էքսէրիյէթտէ իմիշլէր: Վիւքէլատան պազըլարը հիշ տէյիլ 25 եաշընտան եօզարը պաշլամասընը իսթէմիշլէր իսէ տէ միւքթին օլմամըշ տըր:— Ինկիլթէրքա իլէ Րուսիանըն ալապասը փէք նազիք պիր վազիյէթ ալմըշ տըր: Ինկիլիզլէրէ գարշը Րուսլարըն մուամէլէսի թէհամմիւլ օլունուլ տէրէճէյի կէշ միշ տիր, լաքին գաթ ը ալապա էթմէք պիլէ պիր ֆաիտէ էթմէյէճէյինի անլայօրլար: Օլ պիր տէօվէթլէր իլէ իթթիֆապէն պիր հարաքէթ տալի միւքթինսիղ տիր, հէր պիրի քէնտինէ կէօրէ պիր հիսապը վար տըր: Իմտի եալընըղ իւմիտ Րուսիանըն թապիի ինգիլապ իլէ թէպտիլ օլմասընտա տըր քի շիմտիլիք իւմիտ իլէ օնա պէքլէյօրլար, վէ այնի զէմանտա Պօլշէվիլիք էօնիւնէ Ասիատա սէտտ չէքմէք ի-

շիւն չարէլէր տիւշիւնիւյօրլար:

Ֆրանսա հիւքիւմէթի Րուսիանըն էսքի պօրճլարընը թահսիլ էթմէք իշիւն չալըշլօր: Սօվիէթլէր սէնէվի 60 միլիօն ֆրանք վէրէրէք 62 սէնէ տէվամ էթմէյէ ըազի տիրլէր: լաքին պունա պէտէլ տէ եէնի իսթիգըրազ իսթէյօրլար, շիմտի մէսէլէ պու իսթիգըրազլարըն վէրիւմէսի վէ մըզտարը իւզէրինտէ տիր:— Ֆրանսըլար Զինտէ հալա սէյիւրճի կիպի տուրուլօրլար, վէ ասքէր իլէ միւտալիլէ էթմէք իսթէմէյօրլար:

Գահիրէտէ Սիւրիա վաթանփէրվէրլէրի իճ թիմա էթմիշ տիր: Լութֆուլլա պէյ, Նիւրօ, Սահիտ, Րէշիտ, էմիր, Արսլան հազըր իմիշլէր, Տօգթ. Շահպէնտէր Պաղտատտա էհալի իլէ իսթիլաթտան մէն էտիլմիշ տիր: Պաղեստինտէ նէշը օլունան Եարմուք նամ զազէթա Սիւրիա հազընտա եազար իքէն «էվվէլճէ թիւրք իտառէսինտէ ազատ օլուպ շիմտի գուլմ ալթընտա ինլէյօրսըն վէ զալիւմ էրմէնիլէրէ թէփէլէնտին» տէյօր: Ժուրնալ տը Գահիրէ, ճէվապ վէրիպ «Պունու եազանըն գուլվէ ի հաֆըզէսի օտար աղաճլարընըն իփիւնտէն գըսսա օլմալը» տէյօր:

Իթալիատա Մուսօլինի սըգը մուհաֆազա ալթընտա եաշայօր. եայա եա օթօ իլէ պիր եէրէ չըզար իսէ սօգազլար էվվէլա թէմիլլէնիլօր վէ օն ատըմ էօթէտէն քիմսէ եազլաշմաղա պրազըլմայօր. փօլիս վէ խաֆիյէլէր իլէ իհաթա օլմուշ տըր: Մուսօլինի քէնտիսի տալի էվվէլէր գատար կէզմէյօր իմիշ: Կէշէն սէնէ Մուսօլինիյէ գատա ֆիլիլլէլ թուլուլմուշ օլան սապըգ մէպուս Զանիպօնի մուհաքէմէսի ասքէրի պիր հիյէթ գարշըսընտա պաշլամըշ տըր: Զանիպօնի ինքեար էթմէյօր վէ Մուսօլինիյէ գարշը իսթէտիլինի սէօյլէյօր իմիշ. արգատաշլարը օլարազ թուլուլանլար ինքեար էտիյօրլար:— Իթալիա հիւքիւմէթի 15 լիմանլարընը ազատ լիման իյան էտիյօր. չէօյլէ քի օ լիմանլարա հէր վաիօր սէրպէսթ կիրէճէք վէ սէրպէսթճէ կէօմրիւք վէրմէյէրէք մալ չըզարա պիլէճէք տիր: Պու եօլ իլէ մէմլէքէթին թիճարէթի արթաճապ վէ օ լիման չէհրլէր պէօյիւրէլա էհէմմիյէթ քէսպ էտէճէք տիր:— Իթալեանլար եէնի թիւրպին ուուսլը իլէ 45 պին թօնէլաթօլուպ թիճարէթ վափօրլարը եափըյօրլար, պունլար Իթալիա թիճարէթինէ պէօյիւք թէէսիր էտէճէքլէր տիր:— Իթալիա Սէրպիա ալազասընտաքի կէրկինիլիք թէսքին օլմուշ

տուր. չիմտիլիք իբի տէօլլէթլէր քէնտի արա-
լարընտա միւզաքէրէ էտիյորլար, շայէտ պոռն
լար ուլոշամազլար իսէ ինկիլթէրրա, Ֆրան-
սա պիւրէր ասքէրի մէմուր գոմօսիօն թային
էթմիշլէր, Ալամանիա տախի պիր սիյասի մէ-
մուր թային էթմիշ տիր: Իբի հուտուտլար րա-
հաթ տըրլար, անճազ գըշլարտա ասքէր վար
տըր: Արնալուտլուզըն ասքէրի իտարէսի պլթ
ինկիլիզ էլինտէ տիր քի հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան օրտուլու թէնսիզ էթմէք իշին չաղըլմը
տըր: Էն պէօյիւք կիւճլիւք Փարզլը մէզհէպ-
տէն օլան ասքէրլէրի պիր պիրի իլէ եաշաթ-
մազ տըր: Շէմալտա Գրիսթիան Գաթօլիք ար-
նալուտլար Ահմէտ Զօկուլու թանըմազ իսթէ-
մէյորլար վէ կէչէնտէ իսեան գուհուր էթմիշ
իտի:

Ալամանիանըն Քէօնիկպուրկ շէհրինտէ 30
գատար Ալամանլար Րուս գոնսօլսը իւզէրինէ
հիւճմ էտիպ տէօյտիւլէր եէրէ եաթըրտըլար,
պոռնլար Ալաման Ֆաշիսթլէր եանի միլլիճիլէր
տիրլէր, քի ճիւմլէսի տէրտէսթ օլունտու:

Զէնտէֆի վազաալար զայէթ գարըշըզ պիր
շէթլ ալմագտա տըր: Զէնուպտա Գանթօնտան
պաշլալարազ միլլիճիլէր շէմալա Փէքին հիւ-
քիւմէթինէ գարշը հարպ էթմէքտէ իքէն արա-
լարընտաքի Պօլշէվիզ Փըրգա չօղալըզ գուլ-
վէթլէնմէքտէ տիր. օնա գարշը տախի չապա-
լամալը տըրլար: Շէմալ օրտուլարը տախի ճէ-
նուպա գարշը հարպ էտէր իքէն Րուս Պօլշէվիզ
փրօփականտաք թէհիլքէսինին տախի էօնիւ-
նիւ ալմալը տըրլար: Փէքինտէ միւֆրիթ Գօմ-
միւնիսթ 4000 քիշի պուլունմուշ տըր: Զէնուպ
գոմանտանը պիր էմր նամէ նէշը էթտի քի աս-
քէր օլմայան քիմսէտէ սիլազ պուլունմայաճազ
տըր: Հէմ ճիւմլէ փրօփականտայը եասազ էյ-
լէսի. շէօյլէ քի Գօմմիւնիսթ օրտուլու լաղվ
էյլէսին: Հանքով Գօմմիւնիսթլէր էլինտէ տիր:
Այնի գէմանտա Ամէրիգա, ինկիլթէրրա, ճա-
փօն, Ֆրանսըզ սէֆիլլէրի Գանթօն խարիճիյ
նաղըրընա այնի մէշալտա նօթա վէրիպ Նանքին-
տէքի վահշիլիքլէրի եափանլարըն ճէզասընը
հիւքիւմէթին ըհամէն թարգիյէ էթմէսինի վէ
թազմինաթ իլէ թէհմինաթ թալէպ էյլէտիլէր:
Մօսգօլա հիւքիւմէթի Հէր նէ գատար Փէքին-
տէ վէ Շանկհայտա քէնտի թէպաալարընա վէ
ըհամի մահալլէրինէ գարշը մուամէլէյէ գըզըշ-
տըլար իսէ տէ միւտախէլէ էթմէքտէն սագընը-
յորլար, չիւնքի օ հալտէ ճափօն վէ ինկիլթէր-

րայա միւտախէլէյէ սէպէպ վէրմիշ օլաճազ
տըր: Զին մուհարէպէսինին թալիի թէպտիլ օ-
լույոր կէօրիւնիւյոր: Զէնուպլըլար շէմալա
տօղրու իլէրիլէր իքէն Մանշուրիա տիգթաթօ-
րը ճէն. Զանկցօլին օրտուսընա չարփըլըզ մաղ
լուպ օլտուլար վէ չէքիլիյորլար: Հէր նէ գա-
տար քէնտիլէր ըհամէն խապէր վէրմէյորլար ի-
սէ տէ ըհաթ վէ եարալըլարըն խապէրի ալը-
նըյոր: Շանկհայտա մուհաֆազա տահա սըզը-
լաշտը: Գաշան ասքէրտէն գօրգուլույոր: Թի-
էնցիէն իշին տախի էնէճալի ասքէրլէրտէն մու-
հաֆըզ եօլանըլըյոր: Գանթօնտաքի Րուս միւս
թէշարը Պարօտին, սօն կիւնլէրտէ զայպ օլմուշ
տըր. չուրասը աշըզ տըր քի պու կիւն Զինտէ
էլփրօփա տէօլլէթլէրի իլէ Րուս Պօլշէվիզլէրի
խուսուսա ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա արասըն-
տա պիր տուէլլօ տէվամ էտիյոր: Սօնխապէր-
լէրէ կէօրէ ճէնուպ օրտուլարը Պօլշէվիզլէր ի-
լէ աշըզտան չարփըլմազա պաշլամըշ տըրլար,
Շանկհայտա աշըզ մուհարէպէ օլմուշ, 100 է-
լիւ, 250 եարալը վար տըր: Պօլշէվիզ Զինլիլէր
իսէ պիր թարաֆտան թէրք ի էշլալ էտիպ
հարպ էթմէքտէ տիրլէր: Շէմալ օրտուլը իսէ
սիւրիւպ կէլիյոր: Օնլար Նանքինէ կէլտիլէ-
րինտէ ճէնուպի իքիյէ թազսիմ էտէճէլէր:
Գանթօնտա ասըլ գլաղուզլար Ամէրիգա մէք-
թէպլէրինտէն չըզան թալէպլէր տիրլէր:

Ճէմիյէթ ի Ագվամ թարաֆընտան Թիւր-
քիտաքի ագալլիյէթլէր մէսէլէսինէ վէ էմվալ
ը մէթըրուքէյէ տալի օլան սուալ վէ իսթիգա-
հաթա Թիւրք հիւքիւմէթի ճէվապ վէրմէմիշ
տիր: Սթանպօլտան եաղըլտըլընա կէօրէ օրա-
տա ճէզա ի նազտի ալմազ իշի օ գատար չօղալ-
մըշ տըր քի էմին էօնիւ թարաֆլարընտա 50
գատար տիւքեանլար գափանմըշ տըր: Հէր ա-
լըզ վէրիշտէ փուլ եափըշտըրմազ ուսուլը ճա-
րի օլտուղոնտան Հէման մէմուրլար կէլիպ ճէ-
զա ալըյորլար իմիշ: Պու եօլտա 26 պին լիւրա
ալընմըշ տըր:— Էնգարէտէքի Ամէրիգա մաս-
լահաթկիւզարը տախի իսթիֆա էթտիլիպ
պաշլա մահալա գալտըրըլմըշ տըր: Պու գաթ
չօգ Թիւրք մուհիպլի իմիշ վէ այըրըմասընա
էսէֆ էտիլմէքտէ տիր:— Միլլէթ մէճլիսի եէնի
պիր աֆվ ը ումումի գանուըն գալէմէ ալմազ
իւզրէ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Պուլղարիսթանտա Պուլղար Հայ Միութիւնը իսմինտէ պիր թէշքիւթ օլմուշ տըր, իւթ իճթիմա, Սօֆիատա օլմուշ օլուպ՝ պիր չօդ մէշհուր զաթլար, հիւքիւմէթ առէմլէրի, փրօֆէսօրլար, ալօդաթլար վէ Փըրզա րէիսլէրի հազըր պուլունմուշ տըր: Պուլղարլար վէ Հայլար թարաֆընտան նութզլար իրատ օլունմուշ տըր: — Մըսըրտան կէլէն խապէրլէր օրատաքի ազգային իշլէրին չօդ դարըշըդ պիր հալտէ օլտուղունու կէօսթէրիօր: Գահիրէտէ ազգային հիյէթլէր Չեզդ վէ Ռամկավարլարտան իպարէթ օլուպ իսքէնտէրիյէտէ իսէ Դահնակցանլար ումուր պաշընտա տըրլար: Պու սէպէս տէն հէր իթի հիյէթ պիր պիրինէ մուխալիֆ իշլէմէքտէ տիր: Իսքէնտէրիյէ քաղաքական ժողովը Մըսըր Առաջնորդընը թանմայօր քի իսքէնտէրիյէ առաջնորդ տըր տախի: Իսքէնտէրիյէ առաջնորդ վէքիլինի, պաղը քահանալարը վէ թեմականտան տախի պաղըլարընը իշտէն էլ չէքտիրմիշ տիրլէր: Իսքէնտէրիյէտէն ախէր չիթքին խապէրլէր կէլմէքտէ տիր. շէօյլէ քի եունանիսթանտան կէթիլիլիպ պաղը ազգային լէրին էվլէրինէ թազտիմ օլմուշ որը զըզլարա պաղըլար թարաֆընտան Ֆէնա մուամէլէ օլտուղու վէ օնլարըն արասընտա պիր տէ Տօզթօր պուլունտուղու եազըլըյօր: Մէսէլէ թահգիլաթտա իմիշ: — Մարտ 25է միւսատըֆ Ուրբաթ կիւնիւ Սթանպուլուն Փրօթէսթան ճէմաաթընըն միւթէպէրանընտան 52 քիշի Լանկա քիլիսէսինէ տալէթ էտիրիպ անլէրտէն 39 քիշի հազըր պուլունտուղու հալտա Ազգապետարանըն 20 ազատան իպարէթ օլան Մէճլիս ի Ումումիսինին էքսիլէն 14 ազասը եէրինէ աթիտէքի էֆէնտիրլէր ինթիխապ օլունմուշ տըր: — Վերք. Ս. Մանուկեան, Ե. Բասունի, Տեարք Յ. Ալիքսանեան, Բեն. Պետրոսեան, Առաքել Կ. Պէօյլիքեան, Յովհ. Մաթիքեան, Յակոբոս Գարազօջեան, Տիգրան Իյնէճեան, Յովհ. Արսէնեան, Յակոբոս Թօմպուլեան, Գ. Ս. Գարրիշեան, Տիգրան Մարտիկեան, Ռուբէն Գահվէճեան: Գատիմ ազալար աթիտէքիլէր տիր. — Տեարք Ե. Մարտիկեան, Մ. Ճէճիգեան, Միհրան Մարգարեան, Օթօն Ճէլալեան, Տօգ. Տօնիկեան, Բիրիոս Փանոսիս:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՕՐ

Անասլ Ատանալը վէ մուհարէպէ վազթընտա տա մէզքիւր շէհրտէ պուլունմուշ օլան Տօգ. Մանկօլեան շիմտի նէրէտէ իսէ Մր. Լօկօֆէթ Եազուպեան պիլմէք իսթէր, էտրէսի, —

Mr. Loghofet Yacoubian,
1 New Street, Bishosgate, London, E. C. 2

Պէյլանտան Տիկ. Տուտու Մէլքիսէթեան Ճօն Նազարեանտան խապէր ալմադ իսթէր: Սօն էտրէսի 8 Գընվէնթ էվ., Նիւ Եօրք Սիթի տիր: Բահնիւմայա պիլտիրիլմէսի:

ՊԻՁԷ ԿԵՕՆՏԵՐԻԼԷՆ ՔԻԹԱՊ

ՁԱՅՆ ՄԸ ԱՆՅԵԱԼԷՆ (Կեանքի Խոհեր) դըրեց՝ Տաճատ (Փրօֆ. Նշան Ս. Պալեօղեան):

Միւթէվէֆֆա Փրօֆ. Պալեօղեանըն Կոչնակտա նէշը էյլէտիյի կիւզէլ պէնտլէրին մէճմուր տիր: 237 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ Փիլաթը պիր տօլար տըր: Հայ Կրթական Հիմնարկութիւնտա պուլունուր:

Armenian Educational Foundation
331 Fourth Avenue, New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ. —

Քրիստոսա Տուա էքմէֆ
Չիմտէն Տէրպէր
Բահնիւմանըն Մէմուլը

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ. —

Տէրունի Խազիմէլեր
Գըյամ էտէն Խէլաւֆեար

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ. —

Արթ. Տէր Ներսէս Թալուգեան

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հագիգաթըն Սէտապը Ս. ԹիՄՈՒՐԵԱՆ
Սթանպուլ Փրօթէսթանլըր

ՓՐՕՖ. Զ. ՊԵՋՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ. —

Նափօլիօնըն Օղլու

Հայրենակցական Միութիւնլարտան

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ. —

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ. —